

Nešamas plakatas “Jungtinės Amerikos Valstijos” liudija, kad čia žygiuoja šio krašto lietuviai į Pasaulio lietuvių dainų šventę, skirtą Lietuvos valstybės - karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 metų jubiliejui Vilniuje Vingio parke liepos 6 d.

“GAZPROM” PASIŪLYMAS LIETUVAI

Vilnius, rugpjūčio 13 d. (BNS). Rusijos dujų koncerno “Gazprom” valdybos pirmininko pavaduotojas Aleksandras Riazanovas tikisi, kad sandorį dėl 34 proc. bendrovės “Lietuvos dujų” akcijų įsigijimo pavyks užbaigti dar šiais metais. Tai A.Riazanovas pareiškė po Vyriausybėje įvykusio susitikimo su premjeru Algirdu Brazausku. Šio susitikimo metu A.Riazanovas įteikė A.Brazauskui oficialų “Gazprom” pasiūlymą dėl “Lietuvos dujos” akcijų paketo kainos.

A.Riazanovas patvirtino, kad už “Lietuvos dujų” akcijas “Gazprom” pasirengęs sumokėti 91 mln. litų. Dar 9 mln. litų Rusijos koncernas sumokės po 2004 metų sausio 1 dienos, jei Vyriausybė nereguliuos kainų laisviesiems dujų vartotojams ir sumažins jų suvartojamo dujų kiekio ribą nuo 15 mln. iki 1 mln. kubinių metrų per metus.

Liberalizuoti dujų rinką, kai laisvaisiais vartotojais gali tapti ir mažesni dujų naudotojai, Vyriausybė buvo numachiusi nuo 2003 m. pradžios, tačiau 2002-ųjų pabaigoje šį žingsnį atidėjo vieneriems metams. “Šis sandoris mums būtų naudingas. Mums strategiškai svarbu dalyvauti “Lietuvos dujų” valdyme”, - po susitikimo žurnalistams sakė A.Riazanovas. Jis pabrėžė, kad “Gazprom” neketina keisti dujų tiekimo kainos “Lietuvos dujoms” ir mano, jog dabartinė kaina atitinka 100 JAV dolerių už 1000 kubų kainą prie Vokietijos sienos.

“Gazprom” yra vienintelis pretendentas į trečdalį dujų bendrovės akcijų. Šią savaitę jis padidino savo finansinį pasiūlymą už akcijas, palyginti su balandžio mėnesį pasiūlyta paketo kaina - 80 mln. litų.

Tačiau 100 mln. litų yra kur kas mažiau, nei už tokį pat paketą pernai sumokėjo Vokietijos

bendrovės “Ruhrgas” ir “E.ON Energie”, pervedusios Lietuvai 116 mln. litų bei į specialią sąskaitą Vokietijos banke padėjusios dar 34 mln. litų kaip papildomą premiją, kuri bus išmokėta lygiomis dalimis po trejų ir šešerių metų, jei valdžia tobulins dujų kainų reguliavimo sistemą.

“Gazprom” investicijai, pasak A.Riazanovo, dar šį mėnesį turėtų pritarti koncerno valdyba, vėliau - direktorių taryba, prireiks gauti ir Rusijos centrinio banko leidimą. Visa tai, anot vieno “Gazprom” vadovų, gali užtrukti 2-3 mėnesius.

Lietuvos Vyriausybei po sandorio su “Gazprom” liks **24.36 proc.** “Lietuvos dujų” akcijų, 35.49 proc. valdo “Ruhrgas” ir “E.ON Energie”, dar 7.64 proc. - smulkūs investuotojai. Sprendimas, ar pripažinti “Gazprom” konkurso nugalėtoju ir parduoti jam akcijų paketą, turėtų būti priimtas artimiausiu metu.

ZOKNIŲ ORO UOSTAS - KRAŠTO APSAUGAI

Vilnius, rugpjūčio 13 d. (BNS). Iki rugpjūčio pabaigos bus pasirengta netoli Šiaulių įsikūrusio Zoknių oro uosto perdavimui Krašto apsaugos ministerijai. Apie tai krašto apsaugos ministrą Liną Linkevičių informavo Šiaulių apskrities ir miesto vadovai Alvydas Šedžius ir Vytautas Juškus.

Sprendimą perduoti ministerijai Zoknių oro uostą, kurio skolos sudaro apie 170 mln. litų, Vyriausybė priėmė prieš pusantrų metų.

Lietuvai tapus visateise NATO nare, šiame oro uoste galėtų leistis šalių sąjunginin-

kių lėktuvai. Numatyta, kad oro uostas bus naudojamas ne tik karinių, bet ir civilių orlaivių reikmėms.

Tačiau KAM iki šiol neperėmė šio objekto, nes užtruko jo turimo turto inventorizavimas. Šiaulių vadovai ministrą patikino, kad iki rugpjūčio pabaigos bus pasirengta reikalingoms procedūroms.

Zoknių oro uostą šiuo metu valdo civiliai ir kariškiai. Sovietmečiu Zokniuose buvo įsikūrusi viena didžiausių Sovietų Sąjungoje karinių oro pajėgų bazių, kurioje buvo dislokuoti naikintuvų “MiG-27” ir

“MiG-29” pulkai, elektroninės žvalgybos įranga aprūpinti transporto lėktuvai “An-12” bei atakos lėktuvų-bombonešių “Su-24” remonto bazė. Šiuo metu Zokniuose dislokuoti Lietuvos Karinių oro pajėgų turimi transporto lėktuvai “An-26”, “L-410” bei lengvieji atakos lėktuvai “L-39 Albatros”.

L.Linkevičius birželį yra sakęs, kad svarstydami apie galimybes Lietuvoje įkurti NATO bazes, JAV atstovai lankėsi kai kuriuose Lietuvoje objektuose ir kaip pavyzdį paminėjo Zoknių oro uostą.

NEPRITARIA “LIETUVOS DUJŲ” PRIVATIZAVIMUI

Maskva-Vilnius, rugpjūčio 13 d. (BNS). Opozicinė Liberalų ir centro sąjunga nepriartars bendrovės “Lietuvos dujos” privatizavimui, kol Vyriausybė neduos aiškių atsakymų į jos klausimus. Tai interviu Rusijos informacijos agentūrai “Regnum” pareiškė Liberalų ir centro sąjungos pirmininkas, Vilniaus meras Artūras Zuokas. “Mes palaikome dalį parlamentarų, siūlančių, kad dujų kainų reguliavimas stambiems vartotojams būtų įtvirtintas įstatymu”, - sakė A.Zuokas.

Pasak jo, Vyriausybė turėtų paaiškinti žmonėms, kodėl “Lietuvos dujų” privatizavimas vykdomas neatsižvelgiant į jų interesus, kodėl bendrovės akcijos parduodamos tris kartus pigiau nei jų tikroji vertė, kodėl tam tikrų įmonių interesai yra svarbesni nei valstybės ir kodėl užsienio bendrovėms taikomi kitokie standartai nei Lietuvos. Biržoje “Lietuvos dujų” akcijos rugpjūčio 13 d. kainavo 2,90 lito, o 34 proc. akcijų paketas šia kaina būtų vertas 336,1 mln. litų.

RENGIAMASI RUSIJOS PREZIDENTO VIZITUI Į LIETUVĄ

Vilnius, rugpjūčio 13 d. (BNS). Nors kol kas nėra žinoma tiksliai Rusijos prezidento Vladimiro Putino vizito į Lietuvą data, diplomatai vis garsiau ima kalbėti apie būsimą Rusijos vadovo apsilankymą.

Spaudos konferencijoje kadenciją Lietuvoje baigiantis Rusijos ambasadorius Jurijus Zubakovas žurnalistams sakė, kad kol kas vizito data nėra nustatyta, tačiau tokiam vizitui rengiamasi. “Vizitas labai svarbus. Maskvoje egzistuoja supratimas dėl tokio vizito būtinumo”, - sakė Rusijos ambasadorius. “Tai bus atsakomasis Rusijos prezidento vizitas, nes Lietuvos prezidentas V.Adamkus buvo surengęs vizitą į Rusiją”, - sakė J.Zubakovas. Tuometinis prezidentas Valdas Adamkus Maskvoje lankėsi 2001-ųjų pavasarį.

Prezidento Rolando Pakso patarėjas diplomatiniais klausimais Eitvydas Bajarūnas BNS patvirtino, kad principinis sutikimas dėl Rusijos vadovo vizito yra, nors konkreti programa dar kol kas nerengiama. Svarstomi klausimai, kuriuos aptartų abu prezidentai. “Bet Rusijos prezidentas laukiamas”, - sakė E.Bajarūnas.

Kiek anksčiau R.Pakso patarėjai yra sakę, kad V.Putinas Lietuvoje laukiamas kitų metų pradžioje. V.Putinas būtų pirmasis Rusijos prezidentas, apsilankęs Lietuvoje.

RUSIJOS LAIVYNO PRATYBOS BALTIJOJE

Klaipėda, rugpjūčio 15 d. (BNS). Lietuvos karinės jūrų pajėgos stebės netoli Lietuvos vandenų vyksiančias Rusijos Baltijos laivyno pratybas, per kurias netoli Lietuvos ekonominės zonos vyks koviniai šaudymai. Kaip sakė Lietuvos KJP štabo viršininkas komandoras Olegas Mariničius, KJP aktyviau nei įprastai patruliuos Lietuvos teritorinius vandenis ir ekonominę zoną. Pasak O.Mariničiaus, Rusija apie pratybas oficialiai informuota, tačiau apie jas jau seniai žinota iš karinių šaltinių.

“Vykdydysime aktyvesnį negu įprasta patruliavimą. Reikalui esant, patruliavimui pasitelksime Lietuvos karinių oro pajėgų orlaivius”, - sakė komandoras O.Mariničius. Jo teigimu, kasmet rengiamų Rusijos laivyno pratybų metu šaudoma jūros poligone vos už kelių jūrmilių nuo Lietuvos ekonominės zonos ribos. Pasak komandoro, esant reikalui, KJP atstovai iš KOP sraigtašparnių arba transporto lėktuvų “L-410” arba “An-26” stebės ir filmuos pratybų rajoną.

Kasmetinių Rusijos laivyno pratybų aktyvioji fazė prasidėjo rugpjūčio 18 d. Pratybų tikslas - patikrinti kariuomenės ir laivyno pasirengimą vykdyti sudėtingas mokomąsias-kovines užduotis sausumoje ir jūroje. Pratybose dalyvauja kelios dešimtys karinių ir pagalbinių laivų, sausumos ir pakrantės daliniai, jūrų aviacija, oro gynybos pajėgos. Pratybų metu numatyti koviniai šaudymai iš artilerijos ir raketinių ginklų. Baltijos jūros pakrantės poligone išsilaipins jūros ir oro desantas. Pratyboms vadovaus Baltijos laivyno vadas admiras Vladimiras Valujevas.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ SAVANORIŠKUMO SUPRATIMAS

Vilnius, rugpjūčio 4 d. (ELTA). Seimo Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcijos narys Vytautas Landsbergis ketina pateikti Seimui Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo pataisų projektą, siūlydamas į darbo stažą įskaičiuoti ir priverstinę tarnybą sovietų armijoje.

Spaudos konferencijoje parlamentaras sakė, kad dabar pagal 1994 m. priimtą įstatymą ji yra prilyginama savarankiškam darbui, tokiam kaip ligonio slaugymas šeimoje arba kunigo paslaugos. “Žmogaus statusas sovietinėje kariuomenėje prilyginamas savarankiškam pasirinkimui. Paimtas iš Lietuvos kareivėlis ir išvežtas į juridiskai kitą okupuojančią šalį mūsų įstatymuose traktuojama, kad visa tai darė savarankiškai”, - stebėjosi V. Landsbergis, komentuodamas 1994 m. Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymą.

Pasak jo, sveiku protu aišku, kad tarnyba okupuojančios valstybės armijoje, išskyrus retą savanorišką kariškio karjeros pasirinkimą, dažniausiai buvo priverstinė ir neteisėtai primesta Lietuvos piliečiams, nes tą draudė tarptautinė Ženevos konvencija.

V. Landsbergis apgailestavo, kad pirmasis Vilniaus apygardos administracinis teismas nesiryžo paskelbti sprendimo, jog priverstinė tarnyba sovietinėje armijoje būtų traktuojama kaip priverstinis darbas. Jo nuomone, šis teismas turėjo dėl to kreiptis išaiškinimo į Konstitucinį Teismą.

■ RINKIMAI Į EUROPOS PARLAMENTĄ

Seimo teisininkai mano, kad Europos Parlamento rinkimuose turi būti leista dalyvauti teismo pripažintiems nepakaltinamais asmenims. Tokia teisė specialistų nuomonė skelbiama neseniai pasirodžiusioje Seimo Teisės departamento išvadoje dėl rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo projekto. Manoma, kad žmogus, kuris kada nors buvo teismo pripažintas nepakaltinamu, tačiau rinkimų metu yra normalios psichinės būsenos, neturėtų būti diskriminuojamas ir turi gauti galimybę kovoti dėl posto Briuselyje arba Strasbūre. Teisininkai siūlo tokią galimybę atimti tik iš potencialių kandidatų, kuriems rinkimų metu “taikomos priverčiamosios medicinos priemonės”. Projektas toliau Seime bus svarstomas rudenį.

■ IŠSIUNČIA SU DŽIAUGSMU

Vienas iš šios vasaros politinių paradoksų: R.Pakso pozicijas sustiprino Valstybės saugumo departamento vadovas M.Laurinkus, kurį šalies vadovas su džiaugsmu išsiunčia ambasadoriumi į Madridą. R.Paksas pjauna tai, ką pasėjo kiti: ant Prezidento stalo buvo padėta medžiaga, kurią VSD rinko dvejus metus.

■ NETEISĖTI SKLYPAI

Pagarsėjęs žemės dalybų tyrimas perkeliamas ant ministerijų ir apskričių pečių. Žemės ūkio ministerijoje sudaryta speciali komisija, kuriai iki spalio vidurio pavesta patikrinti darbuotojų turimų sklypų įsigijimo teisėtumą. Iki šiol valstybės tarnautojams, žemėtvarkininkams priklausančių sklypų įsigijimo būdus tyrė Premjero Algirdo Brazausko iniciatyva sudaryta darbo grupė. Neoficialiai kalbinti žemės dalybų teisėtumą tikrinančių darbo grupių bei komisijų nariai neslėpė skeptiškai vertinantys būsimus tyrimo rezultatus.

■ IR VĖL SKANDALAS

Kauno miesto tarybos narys ir vienas garsaus diplomato Čijunės Sugiharos fondo steigėjų Ramūnas Garbaravičius šių metų pradžioje įsigijo pastatą, kuriame tarpukariu ir karo metais gyveno garsusis japonų diplomatas. Dabar jame veikia muziejus ir Vytauto Didžiojo universiteto Japonistikos centras, kurio remontui VDU skyrė daugiau nei 100,000 litų. Vytauto Didžiojo universiteto prorektorius studijoms Povilas Zakarevičius sako, jog ši žinia jį šokiravo - apie tai turėjo būti pranešta universiteto vadovams. Nors pirkimo-pardavimo sandėris įvyko vasario pabaigoje, tačiau iki šiol garsaus diplomato namus už 400 tūkstančių litų įsigijęs politikas vengia juos įregistruoti. P. Zakarevičius kol kas nelinkęs komentuoti, ar aukštoji mokykla kreipsis į teismą, siekdama užprotestuoti pirkimo-pardavimo sandėrį.

■ PASIKEITIMAI TURNIŠKĖSE

Kadenciją baigęs prezidentas Valdas Adamkus persikelia į jam parengtą naują rezidenciją Turniškėse. Šalies vadovas R. Paksas tikina, kad kasdien eismą stabdantis jo kortežas išsipyko Antakalnio gyventojams, - Prezidentas taip pat ketina persikelti į Turniškės, - iš karto, kai tik iš prezidento rezidencijos išsikraustys Adamkaus šeima. Pagal prezidento įstatymą šalies vadovui iki gyvos galvos nustatoma 50 proc. jo darbo užmokesčio dydžio pensija, taip pat suteikiama poilsiavietė su aptarnavimu, apsauga ir transportas. Kadangi nebuvo laisvos poilsiavietės, V. Adamkui buvo pasiūlyta persikelti į premjero rezidenciją. Rezidencijos remontas kainavo apie 50 tūkstančių litų, o papildomos buitinės technikos įrengimas - dar apie 100 tūkstančių litų.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

BURTAI SAUGO SADDAM

mimą skiriamos didelės sumos pinigų.

Vasaros karščiai neigiamai paveikė JAV kareivius. Bagdado mieste dirba jau apie 5,000 policininkų, kurie bando įvesti milžiniškame mieste pastovią tvarką. Jiems parūpinti irakiečių sandėliuose paslėpti ginklai, tačiau dažnai pritrūksta amunicijos, visai neturima susisiekti priemonių, telefonų ir neperšaukiamų liemenių. Mieste pilna nusikaltėlių, plėšikų, sąskaitas suvedinėjančių buvusio režimo priešų. Miesto lavoninėse pilna nušautų žmonių lavonų, daug daugiau negu būdavo prieš karą. Liepos mėnesį iš 702 į lavonines atvežtų kūnų nuo šaudymų, tik pusė žuvo paskendę, nuo didelių karščių ar susisiekti nelaimėse. Bagdado policijos darbą prižiūri amerikietis Bernard Kerik, buvęs New Yorko policijos viršininkas. Apie 80 procentų policijos darbų Bagdade atlieka irakiečiai, likęs darbas tenka amerikiečiams.

Amerikos FBI specialistai pasiūsti į Iraką išaiškinti politinių ryšių tarp tarptautinės al-Qaida organizacijos ir Bagdado miesto fanatiškų islamo veikėjų. Policijai tenka uždavinys išaiškinti, kas organizavo Jordano ambasados Bagdade, kur žuvo 9 žmonės, sprogdinimą. Amerikiečiai atvyko paruošti irakiečių policininkus pareigūnus teroristų veiklos kvotoms. Teroro bombos sprogimas buvo pirmas žygis po to kai Bagdadas buvo okupuotas balandžio 9 d. Britanijos laikraštis *The Guardian* paskelbė, kad Irake nuo priešo kulų po to, kai prezidentas Bush paskelbė, jog Irake baigtos didesnės karinės operacijos, žuvo dar 257 amerikiečiai kariai. Dar neišskaityti dėl neišaiškintų priežasčių mirę jauni amerikiečiai. Sakoma, kad jie mirė nuo plaučių uždegimo. Tiriama ar jų mirtis neriština su Irako biologiniais ir cheminiais ginklais.

Palestiniečių laisvės sąjungos pirmininkas Mahmoud Abbas ir Izraelio premjeras Ariel Sharon, dešinėje, šypsosi, tačiau Izraelis palestiniečiams neleidžia būti nepriklausomiems. AF/P nuotr.

Keliais sakiniais

• **Iš Afganistano** pranešama, kad šiais metais iš Pakistano ir Irano sugrįžo 311,000 pabėgėlių. Jų judėjimą seka Jungtinių Tautų pabėgėlių agentūra. Ji tvirtina, kad afganai nuo gegužės mėn. pradžios pereidavo kalnus ir dykumas kas savaitę po 20,000 žmonių. Nežinoma, kiek bėglių bandys patekti į kai kurias Irako vietas. Spėjama, kad afganus vis dar bando tvarkyti tarptautinis teroristų vadeiva O. Bin Laden.

• **Automobily** paslėpta bomba susprogdino Indonezijos sostinėje Jakarta amerikiečių tvarkomą viešbutį. Žuvo 10 žmonių, sužeista 150. Sprogdinimas buvo organizuotas ir vykdytas kaip pernykštis sprogimas Bali salos naktiniame klube, kur žuvo daugiau 200.

• **Izraelis** paleido iš kalėjimų 340 palestiniečių savo ge-

ros valios įrodymui. Palestiniečiai skundžiasi, kad paleistų vyrų bausmės kalėjimuose buvo besibaigiančios, o paleisti turėjo būti 540.

• **JAV Valstybės** departamentas paskleidė žinią, kad, jei Izraelis toliau statys savo “saugumo sieną”, kuri atskirs palestiniečių žemes, tai JAV sumažins Izraeliui teikiamą sumą paskolų tiek pat, kiek Izraelis išleis tvorai.

• **Jordano** neseniai išrinktas parlamentas atmetė vyriausybės priimtą ir karaliaus patvirtintą įstatymą, kuris leidžia moterims pradėti skyrybų procesą.

• **Vakarinė Sachara** Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos buvo pripažinta Maroko autonominė dalimi. Po penkerių metų šalis galės balsuoti referendumu dėl savo ateities, net (Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slaptyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

MES - LIETUVA

Visiems lietuviams Vilniuje įvykusi šventė - vienintelis mūsų tautos istorijoje toks jubiliejus - yra didelis ir reikšmingas įvykis. Karaliaus Mindaugo paminklas nuo šiol primins mūsų valstybės pradžią ir visas buvusias okupacijas, visų ti-ronų vykdytus tautos pavergimo planus, net pastarojo amžiaus tautos genocidą.

Aidint trimitams nuo Gedimino bokšto, aikštėje prie tautinio muziejaus alsavo didinga Lietuvos praeitis ir garbingas amžių tęstinumas. Dundant būgnams artėjo Lietuvos miestų vėliavos ir apsupo aikštės centre ant pakylės iš Lietuvos laukų gėlių žiedų sudarytą “Karališkąją karūną”, kai sutartinės garsai priminė tolimus pagonybės laikus. Vėliavų pakėlimą lydėjo trys XVIII amžiaus pabūklų salvės - už karalių Mindaugą, už Lietuvos valstybę, už lietuvių tautą.

Skambant specialiai šiai šventei sukurtai “Karūnavimo giesmei”, aštuonios baltaskraistės lietuvaitės nudengė baltą šydą nuo granitinio paminklo karaliui Mindaugui. Gaudžiant Vilniaus arkikatedros varpams, Europos karaliai, hercogai ir prezidentai nusilenkė prie Lietuvos monarcho paminklo ir dėjo gėlių puokštes.

Iš šviesiai pilko granito iškaltas pusketvirto metro aukščio karūnuotas Lietuvos valdovas vaizduojamas sėdintis soste ir laikantis karaliaus regalijas - skeptrą ir žemės rutulį su kryžiumi. Paminklo postamentą juosia Saulės kalendorius - jame sužymėtos svarbiausios pagoniškos ir krikščioniškos šventės.

Prie atidengto paminklo kreipdamasis į visus lietuvius, aukštuosius svečius ir ambasadorius, Lietuvos prezidentas pareiškė, kad karaliaus Mindaugo idėja, kūryba ir tikslas buvo Lietuvos valstybė, pripažinta Europoje. “Susirinkę atidengti paminklą karaliui Mindaugui, pagerbiame Lietuvos valstybę, nusilenkiame protėviams už neįkainuojamą jų palikimą. Lietuva bus turtinga ne vien materialine gerove, bet ir krikščioniškosiomis vertybėmis, kurias į Lietuvą atnešė pirmosios katedros statytojas Mindaugas”.

Po grigališkojo choralo giedojimo kalbėjęs Lietuvos kardinolas Audrys Juozas Bačkis, kreipdamasis į Mindaugo ainius, pastebėjo, jog “Mindaugas karūnuotas ne kaip žiaurus ir nepalenkiamas barbaras, o kaip dar vienos krikščioniją praplėtusios tautos valdovas. Jis ir jo karalystė pripažinta ne tik kaip sėkmingai pasipriešinusi ginkluotam ordino iššūkiui, bet ir kaip panorusi ir pajėgianti gyventi pagal krikščioniškosios Europos principus”.

Prasminga ir simboliška, kad tuo pačiu metu susirinko sostinėje 35 pasaulio šalių lietuvių bendruomenių delegacijos į savo vienuoliktąjį seimą svarstyti lietuviybės išlaikymo klausimus. Po II-ojo Pasaulinio karo lietuviai ne savo noru pasklido po pasaulį, o kiek šimtų tūkstančių buvo prievarta ištremti į Sibiro taigas, kiek kančių teko išgyventi lietuvių tautos vaikams ir Lietuvos partizanams, kad tauta būtų laisva. Lietuvos prezidentas, kalbėdamas PLB Seime, sakė: “Ši sueiga, sukvietusi lietuvių atstovus iš viso pasaulio, įkūnija Mindaugo vienijimosi, sutelktumo idėją. Ji šiandien itin aktuali ir dėl naujos situacijos, kurią atveria Lietuvos narystė NATO ir Europos sąjungoje, ir dėl to, kad Lietuva iki šiol yra daug skolinga svetur likimo nublokštiems, tačiau uoliai jai tarnavusiems savo vaikams.”

S. Tūbėnas

APIE ROMOS ŽĄSIS IR POLITINĘ VIŠTIDĘ

Nebijant kurių nors istorikų kitokios, žinoma, nuomonės, galima teigti, jog esama panašumo tarp Lietuvosėjimo į Europos Sąjungą irėjimo į Liublino uniją. Šis kaip ir anasėjimas stato mūsų valstybę į panašų kryžkelėmis kryžiuotą istorinį kelią. Aiškiausia tai, kad abiem atvejais geopolitinė padėtis, konkrečiai - grėsmė iš Rytų, buvo svarbiausios paskatos.

Ano meto istoriniame kelyje vystėsi dabar jau žinoma valstybei ir tautai nepalanki istorinė eiga, iš kurios turėtume pasimokyti, kad šių dienų istorinius kelrodžius nukreiptume valstybei ir tautai naudinga kryptimi.

Tautų likimą istorinėse kryžkelėse paprastai lemia jų “bajorai”, kas jie bebūtų ir kaip jie kur besivadintų. Dauguma karališkųjų bei kunigaikščiųkųjų Liublino unijos laikų bajorų nesivadovavo “prakilnumas įpareigoja” principu. Už apakinantį jų savanaudiškumą tauta užmokėjo skaudžią istorinę kainą.

Lietuvos Antrosios Respublikos (1990-jų metų Nepriklausomos Lietuvos) “bajorai” vadinasi intelektualais bei inteligentais. Ateities lietuvių kartos patirs, kaip dabarties geopolitinėje padėtyje elgėsi modernieji tautos bajorai: ar jie laikėsi prakilnumo įpareigojimo principo ir kiek tvirtai įrodė pajutę ant jų pečių kritusių prakilnumo atsakomybę tautai.

Džiugu kad dabar turime gan gražų ir gausų intelektualinį lobyną, kuo tauta negalėjo pasigirti Lietuvos Pirmosios Respublikos prisikėlimo metu. Tačiau vos keli žadintojai ir judintojai, kaip Kudirka, Mairo-

nis, Basanavičius, Smetona, Šliūpas, Stulginskis, Grinius tada išvedė tautą iš šimtmečio tamsos į laisvės šviesą. Stovime prieš klausimą: koks nušimtis iš šiandieninių bajorų pasirodys esą tautinės dvasios aristokratais, kokiais buvo minėtieji 1918 metų aristokratai?

Kasdienybėje besirūpiną žmonės dažnai pagrįstai tikisi, kad kas nors politikos, žiniasklaidos bei mokslo pasaulyje seka tiesos ir melo, tautos gerbūvio ir savimeilės, gėrio ir blogio grumtynes, kad kas nors budi “tautos sargyboje”, kaip prof. Ona Voverienė dažnai spaudoje pristato iškilias asmenybes.

Tai, kad budėjimas yra būtinas tautai, žmonės žinojo amžiais. Yra net mitas apie Romos žąsis. Esą Romos tvirtovės sargybiniai užmigo ir negirdėjo per sieną bekopiančių barbarų. Tačiau Romą išgelbėjo priešą išgirdusios šventovės žąsys: savo gagenimu ir klykavimais pažadino užsnūdusius sargybinius, šie prikėlė karių, ir barbarai buvo atmušti.

Tai rodo, kad nebūtina visiems būti tvirtais kariais, o pakanka būti kad ir visuomeninėmis žąsimis, vienok-netylinčiomis, o viešai gagenančiomis budriomis žąsimis. Jei žąsys išgelbėjo Romą, budrūs ir balsingi pavieniai Lietuvos patriotai gali pažadinti savo aplinkos “užsnūdusius sargybinius” - piliečius. Šie gi, keli krūvon susibūrę, gali prikelti kovai už Nepriklausomybę ir tautos išlikimą būrius karių visuomenėje, Seime ir administracijoje.

Tebūnie mūsų intelektualai budriais tautos sargybiniais ar bent gagenančiomis “Romos

žąsimis”. Priminkime jų pareigą ne tik žinoti, bet ir netylėti. Lietuvos tvirtovės gynimo klausime galima nuo Romos žąsų pereiti į lietuviškos politikos vištidę. Mns. Alfonsas Svarinskas pasakoja apie “gerą lietuvę”, kuri rinkimų metu nemačiusi skirtumo tarp dviejų kandidatų. Vienas buvo aiškus patriotas, o kitas -bent jau įartinas aiškiai neatsivertęs buvęs komunistas. Monsinjoras tai balsuotojai pasakęs, kad ji neturinti net tiek nuovokos, kiek turi višta, kuri atskiria javo grūdą nuo žvyro gabaliuko.

Tai verčia grįžti prie intelektualų ir inteligentų. Jų mokslas, išsilavinimas, titulai įpareigoja juos šviesti kasdienybėje paskęstančius žmones, kad rinkimų metu balsuotojai atskirtų “grūdą nuo žvyro”. Tai vėl rodo, jog turįs žinių ir politinio supratimo inteligentas neturi teisės tylėti. Jis turi atlikti politinio skiedryno gaidžio pareigą - “giedoti”. Ir “giedoti” ne po klėtim palindus, o ant tvoros pasilypėjus. Antraip gali paaiškėti, kad gaidys nėra gaidys. Gaidys gieda, višta kiaušinius deda, o vištgaidis tik gaidį vaizduoja.

Šiais mūsų valstybei ir tautai kaipo tokiais kritiškais laikais reikia kaip Romos žąsys gagenančių piliečių, kaip skiedryno gaidys giedančių intelektualų, kaip višta šviežius, o ne sušvinkusius kiaušinius-įstatymus “dedančių” seimūnų. Visuomenėje šiandien mažiausiai reikia vištgaidžių

Kaip ten bebūtų šiandien, ateityje ant istorijos kaladės tiesos kirvis tikrai nukris ant tylinčių vištgaidžių galvų.

Vilius Bražėnas

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

galės pasirinkti nepriklausomybę.

• **Hiroshima** rugpjūčio 6 d. minėjo pirmos atominės bombos sprogimą. Šia proga Japonija pakvietė Šiaurinės Korėjos vadovą Kim Jong Il atvažiuoti pažiūrėti, ką tokios bombos padaro.

• **Benazir Bhutto**, buvusi Pakistano premjerė ir jos vyras abu rasti kaltais Šveicarijos teisme kaip “pinigų plovikai”. Abu baudžiami šešių mėnesių dovanota bausme. Ji gyvena Londone gavusi egzilės teises, o jos vyras Pakistano kalėjime.

• **Ilgametis** Pietinės Karolinos senatorius sen. Ernest Hollings paskelbė, kad jis pasitraukia iš politikos, kur veikė 55 metus. Demokratų senatorium jis buvo išrinktas pirmąsyk 1966 m. Respublikonai tikisi perimti jo turėtą vietą.

• **Anglikonų** dvasinis vadas, Canterbury arkivyskupas, kuris tvarko pasaulio 79 milijonus tikinčiųjų, paskelbė nepaprastą suvažiavimą Londone, spalio mėn. Bus svarstoma susidariusi nepaprasta problema, kai episkopai Amerikoje išsirinko New Hampshire suvažiavime atvirą homoseksualą savo vyskupu.

• **Azerbaidžano** seimas patvirtino sergančio prezidento Geidar Aliev sūnų vyriausybės premjeru. Parlamente iš 124 narių už Ilham Aliev balsavo 101 narys. Jo tėvas, tvarkęs šalį jau nuo sovietinių laikų, yra 80 metų ir gydosi Turkijoje.

• **Filmų aktorius** austrų kilmės Arnold Schwarzenegger paskelbė, kad jis kels savo kandidatūrą į Kalifornijos gubernatoriaus vietą. Jis vadina save nuosaikiu respublikonu, jam jau 56 metai. Kandidato

žmona, garsios Kenedžių šeimos narė Maria Shriver nepriitariani savo vyro kandidatūrai. Savo kandidatūrą atšaukė Kalifornijos senatorė demokratė Feinstein.

• **Japonija** planuoja nušūsti į Iraką 1,000 kareivių, kurie padėtų Bagdade rūpintis vandeniu ir kuru. Šis dalyvavimas buvo sukėlęs japonų parlamente karštus ginčus, nes konstitucija neleidžia japonų kareiviams dalyvauti karuose toli nuo namų, o leidžiama tik gintis nuo puolančių priešų.

• **Senatorė** ir buvusi pirmoji Baltųjų rūmų ponია Hillary Clinton buvo labai šiltai sutikta Portlande. Ji atsivežė savo parašytą knygą “Living History”, pasirašinėjo knygą pirkusiems skaitytojams. Daug Oregono demokratų ragino viešnią kandidatuoti į valstybės prezidentės vietą.

Prezidentas Valdas Adamkus su jam įteikta LB knyga Vilniuje. Kairėje JAV LB Tarybos pirm. Regina Narušienė ir dešinėje JAV LB Valdybos pirm. Algimantas Gečys. Ž. Beliausko nuotr.

SAJŪDŽIAI IR LIETUVOS ATKŪRIMO SAJŪDIS

Prieš rašant apie šį svarbų mūsų tautos įvykį, taip išpuodingai praėjusį per išeivijos visuomeninę veiklą ir Lietuvoje valstybiniu mastu minint Lietuvos sąjūdžio šio fenomeno 15 metų sukaktį, reikėtų prisiminti ir tikrąją šio žodžio -sąjūdis prasmę. O juk sąjūdis yra ne kas kita, kaip tautos prasišėrimas į laisvę, o tuo pačiu ir į valstybinę nepriklausomybę. Mūsų tauta, per šimtmečius svetimųjų teriojama, savo istorijoje turėjo jau keletą savo tikslo sąmoningai siekiančių didelės tautos dalies organizuotų prasišėrimų į laisvę.

Toks buvo vysk. Motiejaus Valančiaus ir Petro Vileišio sąjūdis už teisę spausdinti lietuviškus raštus. Toks buvo pozityvistų dr. Vinco Kudirkos, Maironio ir Mykolo Šleževičiaus sąjūdis, davęs Lietuvai Vasario Šešioliktosios Lietuvą. Toks buvo ir Lietuvių Fronto sukilimas, atkūręs, kad ir "deja", laikinai egzistencijai, nepriklausomą Lietuvą. Gi istorikė Vanda Sruogienė savo raštuose teigia, kad ir Lietuvos-Lenkijos unijoje lietuvių bajorų bei didikų tarpe buvusios pastangos išlaikyti bent tam tikrą Lietuvos valstybinio suverenumo dalį.

Dabar artėjame prie sąjūdžio rašomo didžiąja raide, tuo jis pasivadino ir kaip politinis veiksnys, ėmęs pozityvaus tikslo - atkurti nepriklausomą Lietuvos valstybę. *Dirvos* savaitraščio 1988 m. spalio 27 d. laidoje rašoma: "Lietuvos istorija rašoma šiandien - visiškai naujas puslapis - tai Sąjūdis." Šį savaitgalį (spalio 22 ir 23 d.d.) Lietuvos persitvarkymo Sąjūdis Gedimino mieste, Vilniuje renkasi į Steigiamąjį suvažiavimą. Vilniaus radijas skiria Sąjūdžio suvažiavimui visas šešias dienas ir sekmadienio laidas. "Būkite tuo metu su

Antanas Kučys

mumis. Būkite tuo metu su Lietuva! Jos istorija rašoma šiandien."

Tas Sąjūdžio suvažiavimas buvo nepaprastai reikšmingas Lietuvai ir mūsų ir mūsų tautos daliai išeivijoje. Lietuvių tauta jį su didžiausiu atidumu sekė ir kiekvieną žodį apie jį gaudė. Vieni su džiaugsmu be jokio rezervo, kiti, ypač išeivijoje, turėjo ir tam tikro nepasitikėjimo, nes klastingi bolševikų darbai jau pakankamai gerai buvo žinomi. Dilema buvo labai sunki, nes Sąjūdžio veikėjų tarpe buvo ir daug pasižymėjusių ir valdžioje iškilusių komunistų. Buvo jie ir lietuviai, gal ir labai geri lietuviai, bet visai artima praėjusio badė akis į padarytus neužmirštamus nusikaltimus lietuvių tautai. Juk, pavyzdžiui, Paleckis ir Sniečkus save laikė lietuviais. Skeptiška mintis buvo kilusi ir tuometiniui Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkui prof. dr. Vytautui Biliauskui, kuris kaip išeivijos atstovas, Vilniaus reporteriams kalbėdamas, tarp kitko, pareiškė ir šiuos žodžius, kad "Sąjūdžio užsimoti darbai yra labai reikšmingi. Jų realizavimas - svarbiausioji dalis. O sunkumų jis jau pastebėjęs daug." (ten pat).

Taip plačiai ir prasmingai paminėta Sąjūdžio penkiolikos metų veiklos sukaktį, norisi grįžti ir prisiminti tas versmes, iš kur pastebimai pradėjo reikštis tautinio atgimimo mintis ir valia. Tai buvo, žinoma, ne blizgantieji paradai, ir ne aukštųjų svetimų valstybių dignitorių apsilankymai, bet jausmas, kad prieš mus atsiskleidžia vertybės, kurios seniai laukėme, vizija... Ir štai dienraščio *Draugas* 1988 m. spalio 27 d. laidos pageltusiame puslapyje su antrašte "Pavasariškas atgimimas Lietuvoje" rašoma "Su trispalvės ir Vyčio plevėsavimu

Vingio parke, jau gyvybės žiedu iš susirinkusių iš visos Respublikos prie Baltijos jūros ir Ignalinos Lietuvoje papūtė seniai lauktas pavasariško atgimimo vėjas, nustumdamas rudens darganas, jis visoje Lietuvių tautoje ir visame Pabaltijyje žmoniškesnio gyvenimo ir laisvės viltį".

Sąjūdis čia kalbama prasme nėra ir niekad negalėjo būti politinė partija. Kai jis tokiu tapo (bent taip buvo įvedžioję kai kurie politikai), jis save sumenkino. Ir nei Tėvynės sąjungos, nei konservatorių vardai jam neprilipo. O ypač, kai jo vadai per pastaruosius prezidento rinkimus, pareiškė savo bejėgiškumą ir jam kadaise duotos misijos reikšmę, paprasė rinkėjus atiduoti savo balsus už kandidatą, kuris taip jau vengė atvirai pasisakyti už lietuvių tautos interesus.

Kalbant apie visokius sąjūdžius, reikėtų prisiminti ir išeivijoje buvusį savo metu sąjūdį, ir gana agresyvią sąjūdį, skleidusį idėją neva tai kultūrinių ryšių su okupantais pretekstu, suspenduoti Lietuvos nepriklausomybės reikalavimą. Tas sąjūdis mūsų kitaip mąstančioje tautoje pats susikompromitavo. Lietuvos Atkuriamojo Sąjūdžio veikla ir įvykiai Lietuvoje tai ryškiai liudija.

Ryškiai liudija, kad tas ideologinis ir politinis sąjūdis mūsų tautoje, savoje žemėje ir už jos ribų, bus gyvas ir toks išliks dar gyvas toli į ateitį kuris neatskiria laisvės nuo svarbiausio mūsų tautos intereso - išlikti gyvai. Tai tas "In hoc signo vincis" turėtų būti įrašytas visų mūsų politinių organizacijų vėliavose.

R. PAKSO IR J. LUŽKOVO SUSITIKIMAS

Rusijos Federacijos sostinės Maskvos meras Jurijus Lužkovas, atvykęs į Karaliaus Mindaugo karūnavimo 750-ųjų metų iškilmes, pasveikino Prezidentą ir visus Lietuvos gyventojus su Valstybės diena.

Maskvos merą priėmęs Lietuvos Respublikos prezidentas Rolandas Paksas išreiškė užuojautą dėl įvykusio teroristinio akto Maskvos "Tušino" oro uoste. ITAR-TASS-ELTA duomenimis, per šį teroristinį išpuolį 18 žmonių žuvo ir 60 buvo sužeista. Valstybės vadovas išreiškė viltį, kad ateityje tokie tragiški įvykiai nepasikartos.

Lietuvos vadovas pasidžiaugė sėkmingai išspręstu Rusijos Federacijos piliečių tranzito į ir iš Karaliaučiaus sritį klausimu. Prezidentas taip pat teigiamai vertino šiemet gegužės 12 dieną pasirašytą Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos readmisijos sutartį, kurios galiojimas yra viena pagrindinių sąlygų, kad sėkmingai veiktų Karaliaučiaus tranzito mechanizmas. Jis išreiškė įsitikinimą, jog Europos Sąjunga per Lietuvą galėtų ateiti į Karaliaučiaus sritį, o Karaliaučiaus sritis per Lietuvą ateitų į Europą.

Maskvos meras pažymėjo, kad Lietuvos ir Rusijos politiniai santykiai vystosi aktyviai ir tai turėtų atnešti abiem valstybėms naudingų ekonominių rezultatų.

Susitikime prez. R. Paksas sakė, jog Lietuvos statybininkai, statybines medžiagas eksportuojančios įmonės, baldininkai, lengvosios bei maisto pramonės įmonės galėtų įsitvirtinti Maskvos rinkoje. Valstybės vadovas sakė neabejojąs, jog Maskva yra suinteresuota abipusiai naudingu ekonominiu bendradarbiavimu su Lietuva. J. Lužkovas teigė nematąs kliūčių Lietuvos verslininkams įsitvirtinti Maskvos rinkoje.

XII Mokslo ir kultūros simpoziume Lemonte iš k. Šiaulių universiteto doc. dr. Juozas Pabrėža, Šiaulių universiteto prof. dr. Regina Kvašytė ir prof. dr. Jonas Račkauskas, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro vadovas.

2004 METAI PASKELBTI KALBOS IR KNYGOS METAIS

Lietuvos Seimas 2004-uosius metus paskelbė Kalbos ir knygos metais. Parlamentarai vienbalsiai priėmė tokį nutarimą. Seimas pasiūlė Vyriausybei kitų metų biudžete numatyti lėšų Lietuviškos spaudos lotyniškais rašmenimis atga-

vimo 100-mečio minėjimo komisijos sudarytos ir patvirtintos programos įgyvendinimui remti.

Parlamentarai nutarė paskelbti kitus metus Kalbos ir knygos metais, įvertindami lietuviškos spaudos lotyniškais rašmenimis atgavimo reikšmę tautos atgimimui, lietuvių visuomeninės viešosios minties plėtojimui ir brandai, valstybingumo atkūrimui ir kultūros pažangai.

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

MANO AMERIKIETIS DIDVYRIS

Antanas Dundzila

Kai kokia proga prisimenu 1990-1991 m. laikotarpį vykusius Lietuvos laisvinimosi įvykius, amerikiečių didžiojoje spaudoje iškyla žurnalistas bei komentatorius William Safire. Ypač už vieną rašinį jam esu dėkingas. (Čia geras pavyzdys, kai išliekančiam išpūdžiui pakanka vieno rašinio ar, kartais, net vieno žodžio). Jame jis ne tik taikliai bet ir vaizdžiai, su amerikiečiams suprantamu JAV istorijos įžvalgumu, parodė tuometinėje JAV užsienio politikoje Lietuvos laisvinimosi aspiracijas slopinantį išsisukinėjimą. O to išsisukinėjimo “aiškinimų” buvo visokiausių, net dviveidiškų, net neįtikėtinų. Juk, atsimenate..., “reikėjo” remti Gorbačiovą. Sovietų Sąjungą tuo laiku alino sunki ekonominė būklė, jos praskolinimas vakarams (beveik 100 milijonų dol.) ir t.t. ir t.t.

Safire pavarde įsidėmėjau, kai jis didžiajame *New York Times* dienraštyje bei kituose JAV laikraščiuose 1990 ar 1991 paskelbė šmaikščių parodiją. Safire spaudos strėlė buvo ne tik principinga, aštroka JAV valdžios kritika, bet, manyčiau ir Gogoliui prilygstanti litera-

tūrinė parodija. Jis savo rašinyje operavo ir faktais ir humoru. (Teisingai kuris tai britų rašytojas yra teigęs, kad juokas yra labai rimtas daiktas...) Mums svarbu, kad Safire labai originaliai rėmė Lietuvos interesus! Dvigubai svarbiau, kad Lietuvos interesus JAV istorijos pavyzdžiu viešai rėmė amerikietis, ne lietuvis.

Savo rašinyje Safire tuometinės Lietuvos laisvinimosi pastangas taikliai perkėlė į 1776 JAV revoliucijos prieš britus laikus, JAV-ėms paskelbus nepriklausomybę. Lietuvos interesų šviesoje jis pajuokė prezidento Bush (tėvo) politikoje naudotus argumentus apie sunkią Sovietų Sąjungos ekonominę padėtį bei kitus reiškinius. Palyginime jis teigė, kad 1776-ais tos trylika britų kolonijūčių privalejo atsižvelgti į finansinius sunkumus patekusių Anglijos karaliaus Jurgio III valdžią ir laukti, mokėti mokesčius (bei Amerikoje šerti Anglijos kariuomenę), 1776 dar bent nesidraskyti su nepriklausomybe... Savaime suprantama, kiekvienam amerikiečiui tokia logika atrodė idiotiškai ir juokingai. Niekas juk XX-o šimtmečio pabaigoje

LTS Vilkaviškio rajono tautininkės iš k.: Edita Bendoraitytė ir Jolanta Baranaitienė su ALTS vicepirmininkais Jonu Variakoju ir Eugenijumi Bartkumi tautininkų sueigoje-šventėje prie Vištyčio ežero birželio 28 d.

negalvojo, kad ne laiku, kad be reikalo anuomet nuo Anglijos atsiskirta...

Šis ir kiti Safire rašiniai, be abejo, daug prisidėjo, formuojant amerikiečių viešąją nuomonę Lietuvai kritišku laikotarpiu. Amerikiečių laikraščių redakcijoms bei Kongreso nariams išeivijos visi parašyti laišakai nesvėrė tiek, kiek Safire rašiniai, išbūbsinti per, spėju, šimtą Amerikos laikraščių. Safire buvo ir tebėra plačiai skaitomas komentatorius, drąsiai

reiškiantis savo nuomonę ir jokiai valdžiai nepataikaujantis. Juk, atsimenate, Safire “užsukta” mašina atkreipė dėmesį į demokrato Carterio laikais sostinėn atsigabentą Georgia bankininką Bert Lance ir daug prisidėjo prie jo “ištrėmimo” atgal į provinciją... Arba kai Sovietų Sąjungos braškėjimo laikais respublikonų prez. Bush atsilankė Kijeve ir ukrainiečiams “patarė” neskubėti iš Sovietų Sąjungos, Safire šią prezidento nuomonę pavadino

restoranuose žinomu “Kijevo viščiuku” (“Chicken Kiev”). Teigiama, kad po šio straipsnio Bush su Safire daugiau nebekalbėjo, čia jau bus buvęs tas šiaudas, nulaužęs kupranugario nugarkaulį... Vėliau Safire teigė, kad yra visiškai priimtina prieštarauti net didžiausiems autoritetams, jei jie klysta.

Safire į žurnalistinę stratosferą pradėjo kilti senokai. 1959 Pasaulinės parodos metu

(Nukelta į 6 p.)

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)

XV

Ir kaip įrodymui atvertė “ypač slapto” aplanko su LKP CK sekretoriato 1971m. lapkričio 19 d. posėdžio, skirto mano “garbei” dokumentais: remiantis jais tuometinis Lietuvos “stalinukas” A. Sniečkus pasirašė įsakymą atleisti mane iš *Sparnų* žurnalo “atsakingojo redaktoriaus pareigų”, už spausdinimą straipsnių

apie “buržuazinės Lietuvos aviaciją”, net “apie tokius liaudies priešus, kaip Dženkaitis, kurie su ginklu kovojo prieš Tarybų valdžią”. Po to ėmė vartyti kitą tokį pat “slaptą” aplanką, - tai 1973 m. balandžio 11 d. LKP CK ir Lietuvos SSR Kultūros ministerijos kolegijos

bendro posėdžio dokumentus ir pasirašytą bendrą nutarimą - už ideologines klaidas straipsnyje, išspausdintame tų metų *Kultūros barų* trečiame numeryje: “Uždrausti iki atski- ro kolegijos leidimo spausdinti Algimanto Liekio medžiagas”. Po nutarimu pasirašė tuometinis LSSR Kultūros ministras L.Šepetys ir ministeri-

Piketas prie LKP CK rūmų smerkiant susidorojimą su demonstrantais 1988 m.rugsėjo 28 d. Vilnius.

jos kolegijos sekretorius P.Dabulevičius. Mat, rašydamas apie Vilniaus miesto generalinius statybos planus paskelbiau archyve aptiktus dokumentus, kaip 1941 m. pradžioje VKP(b) CK nurodymu iš Maskvos atsiųsta architektų ir politrukų grupė, pareikalavo, kad “draugai lietuviai”, praplatintų Vilniaus senamiesčio gatves, “kur daug gyvena engtų žydų “, nugriauti Aušros vartus ir per senamiestį praveisti autostradą į “broliškos Baltarusijos sostinę Minską” ir pan. Komisija kėlė abejones ir dėl Katedros, kaip “abejotinos architektūrinės vertės statinio”, bet nutarė neprieštarauti, kad būtų įrengtos joje autoremontu dirbtuvės. “Tai neatsitiktinės tavo klaidos, “- grėsmingai burbtelėjo generalgubernatorius ir paliepė išeiti.

Sąjūdis įsiklausė į masių balsą

Bet, laimė, Sąjūdis pradėjo organizuoti mitingus, taip pat ir kai kurie LKP CK veikėjai buvo suinteresuoti sukelti nepasitenkinimą “generalgubernatoriumi”, ir ta byla buvo padėta į seifą.

SSKP XIX sąjunginė konferencija (1988 m. birželio pabaigoje) Maskvoje priėmė nutarimą, kad partijos nariai, tuo labiau jos vadai, privalo “pa- laikyti masių iniciatyvą neati- trukti nuo jų, įsiklausyti į jų

balsą”. O Sąjūdis - tai ir buvo “masių balsas” ir jis taip pat buvo prieš N.Mitkiną, kaip stalininį veikėją. Partijos šulai, įpratę klausyti Kremliaus, pasimetė ir leido Sąjūdžiui 1988 m. rugpjūčio 23 d. Vilniuje, Vingio parke, organizuoti mitingą, kad būtų pasmerktas 1939 m. SSRS ir Vokietijos slaptasis suokaltis. **Mitinge dalyvavo apie 300 tūkst. žmonių. Plevėsavo daug trišpalvių vėliavų, buvo matyti plakatai: “Laisvę Lietuvai!”** Po dažno oratoriaus kalbos tūkstančiai skandavo: “Lietuva, būk laisva!” Mitinge, be Sąjūdžio vadovų, kalbėjo CK sekretorius L.Šepetys, LSSR užsienio reikalų ministras V.Mikučiauskas, rašytojai J.Marcinkevičius, V.Petkevičius ir kt.

Tai buvo lyg kažkoks stebuklas: ir nomenklatūrininkai viešai pademonstravo einą su tauta. Tuo labiau kad prieš metus (1987 m. rugpjūčio 23 d.) po pirmojo tokio viešo mitingo Vilniuje, prie A.Mickevičiaus paminklo, net toks sąjūdietis kaip A.Čekuolis savo redaguojamame laikraštyje *Gimtasias kraštas* (1987.IX.10-16 d.), straipsnyje “Dėl demonstracijos”, rašė: “Buržuazinių nacionalistų išsišokimas rugpjūčio 23-čią dieną taip ir buvo visoje Lietuvoje suprastas - išsišokimas, provokacija.” **(Bus daugiau)**

MANO AMERIKIETIS
DIDVYRIS
Atkelta iš 5 p.

jis pasimaišė prezidento Nixono pašonėje, kai Nixon su Chruščiovu viešai “špagavosi” pagarsėtuose “virtuviniuose debatuose”. Safire tuomet pasirūpino garsiąja nuotrauka, kurioje Nixon ir Chruščiovas vienas kitą beveik bado pirštais. Kai Nixon tapo prezidentu, Safire atsirado Baltuose rūmuose, rašė ir redagavo prezidento kalbas. 1973 m. įsitaisė *New York Times* redakcijoje, tapo sindikuotu komentatorium, spaudoje pasirodė su keliomis knygomis. Kadangi jo dėmesys daugumoje sukauptas krašto politikai, tai gyvena Vašingtone. Šiuo metu Safire yra savo profesinėje aukštumoje: pvz., yra Pulitzer premijų komisijos vienas pirmininkų, Syracuse Universiteto patikėtinių tarybos nariu. Dažnai kandų humorą jis taiko ir sau pačiam: “Aš atstovauju universitete studijavusius, bet nebaigusius...”

Internetė bei spaudos archyvuose Safire straipsnių šimtai. Štai, beveik prieš metus (2002-XI-22) jis labai gražiai rėmė Baltijos kraštų kandidatūrą į NATO, “*William Safire: Victory in the Baltics*”. Straipsnių pradėjo prisiminimais apie disidentų kontaktus 1989 vizi-

to metu Rygoje. Iš straipsnio neaišku, ar jis skelbia V.Landsbergio nuomonę, ar savo: “Pagrindiniu (šių laikų - AD) NATO tikslu yra sergėti, kad Rusija vėl nepasidarytų priešū”. Tai šviežiai suformuluotas, svarbus tarptautinis dėsnis! Savo straipsnį Safire baigia varkiečiams suprantama statistika apie Latviją (laisvas vertimas): “Su laisve ateina galimybės. **Jau nebeokupuotoje Latvijoje** (mano pabraukta AD), ministrų amžiaus vidurkis yra 38, o prezidentė, Užsienio reikalų ministrė ir Seimo pirmininkė - moterys. Moteris yra ir įtakingiausio laikraščio *Diena* redaktore. Praėjo sunkūs bet įdomūs laikai, teigia ji, ta mano 1989 sutikta disidentė, prisimindama rezistenciją tiironijai. Šiandieną mes tapome gan jaukiai nuobodžiu, vakarietišku kraštu...”

Safire yra žydų kilmės, 73 metų amžiaus, užsiangažavęs Izraelio rėmėjas. Nuo senų laikų palaiko ryšius su dabartiniu Izraelio premjeru, Ariel Sharon. Vašingtone leidžiamas *Washingtonian* rašo, kad Safire laiks nuo laiko Sharon’ui pasiskambina telefonu - kartais net į namus. “Kodėl man neskambini dažniau?”, sykį užklausęs Sharon. “Tai jau dabar čia man prikaišioji, kaip mano bobutė”, Safire atsakęs... Pasaulyje, tur-

Gegužinėje po stogu dalyvavo Jonas ir Danguolė Navickai, Albinas Markevičius ir sk. sekretorė Gražina Raibienė.

ARGENTINA

būt, mažai žmonių, taip galinčių kalbėtis su premjerais.

Lietuvos Respublika Safire nuopelnus Lietuvai viešai pripažino 2001 birželio 14 valstybiniu apdovanojimu. Valdas Adamkus William Safire (ir *FOX News* reporterį Britt Hume) apdovanojo 1-jo laipsnio DLK Gedimino ordinu. Antrojo laipsnio Gedimino ordinu tuo pat metu buvo apdovanoti JAV senatoriai Trent Lott, Richard Lugar, Joseph Biden ir Kongreso narys Bobby Rush. Pirmojo laipsnio ordinai yra aukštesni už antrojo laipsnio. Kaip matote, apdovanas Safire buvo visai geroj šitaip pagerbtųjų aplinkoj.

S.L.A. 89-jų m. sukaktuvės - padėka. SLA Valdyba dėkoja visiems atsilankiusiems į metinę šventę, už sveikinimo žodžius, linkėjimus, ir už gautus paštu ir e-mail būdu sveikinimus.

Rugpjūčio 24 d. 5 val. mūsų patalpose bus rodomas filmas “**Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventė**”.

S.L.A. šokių grupės pasirodys rugpjūčio 17 šokių festivalyje Palomar mieste.

Dr. A. Stanevičiaus meno kūriniai. Turime pardavimui Dr. A. Stanevičiaus įvairių lietuviškų meno kūrinių, kuriuos galima pamatyti parodoje mūsų patalpose.

Nario mokestis atsilikusiems. SLA Valdyba praneša, kad nutarė priimti tik 2002 ir 2003 m. nario mokesčius. Nepasinaudoję šia proga iki 2004 m. sausio, nebus laikomi šios draugijos nariais.

750 metų Mindaugo karūnavimo proga LR laikinasis reikalų patikėtinis Valteris Baliukonis ir ponias suruošė priėmimą diplomatiniam korpusui ir Argentinos vyriausybės atstovams Sheraton viešbutyje, kuriame dalyvavo ir SLA atstovai.

Šeštadieniais mūsų patalpose nuo 3 iki 4 val. galima išmokti kubietišką šokių.

Lapkričio 27 dieną prasi-dėjo masinis kiniečių kariuomenės dalinių įsijungimas į žūtbutinį mūšį. Netrukus jau buvo skaičiuojama, kad Kinija buvo pasiuntusi 200,000 savų kareivių padėti tariamai jau sumuštai Š. Korėjos kariuomenei. Greitai persitvarkę iš partizanų į reguliarius dalinius, jie taip naujai suorganizavo apie 15 divizijų, kurios, su kiniečių vis augančia pagalba, smarkiai stūmė sąjungininkus tolyn į pietus.

Bet Vašingtono politikai, prieš tai CIA, FBI ir kitų žvalgybų ramunami, kad nei sovietai nei kiniečiai niekada į karą Korėjoje nediris įsivelti, šoko tiesiog į paniką, nežinodami

Aleksas Vitkus

50 METŲ KAI PASIBAIGĖ KORĖJOS KARAS

III

ką daryti. Lapkričio 30 prezidentas Harry S. Truman spaudos konferencijoje prisipažino, kad atominės bombos panaudojimas buvo “aktyviai svarstomas” ir kad galutinis sprendimas bus kariuomenės (gen. MacArthur?) rankose ir kad tam Amerika neprašys JT leidimo.

Tuo laiku Amerika turėjo aiškią atominių bombų persvarą prieš Sovietų sąjungą: 450 prieš 25. Dėl tokio Truman pa-

reiškimo sujudo visas pasaulis. Anglijos premjeras Clement Attlee nulėkė į Vašingtoną, ir greičiausiai prezidentą gal ir perkalbėjo. Gen. MacArthur jau gruodžio 9 pareiškė norįs turėti teisę naudoti atomines bombas pagal savo nuožiūrą. Kad pristabdytų kiniečių ordų (o kiek yra kiniečių vienoje ordoje? - tuomet paklausė vienas politikas) žengimą, MacArthur sakėsi, kad jam pakaktų 30 atominių taktinių

bombų ir karas būtų laimėtas per 10 dienų.

Nors amerikiečių marinai ir ypatingai turkų (jų karių procentualiai žuvo daugiau negu amerikiečių ar pietų korėjiečių) daliniai narsiai gynėsi, buvo ir išimčių. Kai kuriose vietose nepatyrę amerikiečių ir pietų korėjiečių daliniai masiniai traukėsi, palikdami visus ginklus priešui. Gruodžio 26 komunistai jau buvo seniai atgavę sostinę Pyongyang ir jų daliniai stovėjo visur prie 38-os lygiagre-tės. Tuomet fronte žuvo gen. Walton Walker, ir karo vadovavimą perėmė gen. Matthew Ridgway. Netrukus krito ir Seoul, ir 1951 metų sausio pabaigoje mūšiai vyko jau giliai P. Korėjos teritorijoje. Traukdamiesi, amerikiečiai, kur tik spėjo, visur sprogdino ir degino ne tik karinius bet ir visus kitus įrengimus, jėgaines, kuro sandėlius ir vandens tinklus. Iš sostinės Seoul ir Inchon uosto liko tik krūvos griuvėsių. Bet po mėnesio generolas Ridgway sugebėjo priešą sustabdyti.

Tuo laiku kiniečiai fronte turėjo apie 400,000 karių, kuriems ginklus, amuniciją ir maistą pristatinėjo iš Kinijos vos ne ant savo nugarų dar 300,000 nešikų. Amerikos aviacija netrukdoma valdė padanges, ir kiniečiai turėjo labai didelius nuostolius. JT daliniai

po truputį atsigavo, ir kovo 14, po didelių mūšių, komunistai ir vėl apleido visiškai sudaužytą Seoul miestą.

Kai gen. MacArthur kovo mėnesį Kinijai pasiūlė paliaubas, ir kai pasiūlymas buvo kiniečių atmestas, generolas viešai paragino Ameriką bombarduoti Kinijos miestus. Prezidentas Truman tada balandžio 11 generolą atstatė nuo pareigų. Grįžęs į Ameriką, MacArthur buvo sutiktas kaip herojus, ir buvo raginamas kandidatuoti į prezidentus. Jis nesutiko, tik atsisveikindamas iš karinės tarnybos jis nostalgiskai Kongrese, pagal seną anglų armijos baladę, pareiškė: “Old soldiers never die, they just fade away”.

Po labai smarkių ir permainingų mūšių, kuriuose dalyvavo vienas milijonas vyrų, ir kurie tęsėsi visą 1951 metų gegužės mėnesį, frontas pagaliau apsisusto. Abi pusės suprato, kad laimėti tą karą be nepaprastai didelių aukų darėsi jau beveik neįmanoma ar netikslinga. Didelių žmonių aukų nebeuorėjo nė viena pusė. 1951 metų birželio 23 Jacob Malik, Sovietų ambasadorius JT, savo kalboje per radiją ragino abi puses tartis dėl paliaubų.

(Bus daugiau)

Washingtonė prie Korėjos karo paminklo. Laivo “Vėtros” karininkas ir daktarė bei Pensininkų klubo pirmininkas.

CHICAGO, IL

PRISIMINTI ATLANTO NUGALĖTOJAI

Edvardas Šulaitis

Liepos mėnesio viduryje Čikagos lietuviai turėjo kelias progas pagerbti jau legendiniu skrydžiu tapusį Dariaus ir Girėno žygį per Atlantą, atliktą prieš 70 metų - 1933-jų liepą.

Čia pirmieji šį žygį prisiminė kauniečiai lakūnai Viktoras Ramonas ir Gintautas Staniulis, kurie, norėdami pagerbti Darių ir Girėną, mažu lėktuvu išsileido į kelionę Amerikon ir atgal. Nors jų skrydis į šią šalį užtruko ilgokai, tačiau kelionė atgal vyko žymiai sklandžiau ir jie savo užsibrėžtą tikslą atliko.

Atskridę į Čikagą, kauniečiai liepos 12 d. prie Marquette Parke esančio legendinių lakūnų paminklo padėjo gėlių, o vėliau "Seklyčios" patalpoje atsakinėjo į spaudos žmonių ir kitų mūsų tautiečių klausimus apie jų skrydį per Atlantą.

Liepos 19 d. jiems sugrįžus į Kauną, šie Dariaus ir Girėno atlikto istorinio darbo se-

kėjai ten buvo irgi pagerbti, kai juos Kauno Aleksoto aerodrome pasitiko net pats Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas.

Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą 70-mečio minėjimą Čikagoje surengė ne šių lakūnų ar jų lėktuvo "Lituanicos" vardą turinčios organizacijos (lietuvių karo veteranų postas, sporto ir skautų vienetai), bet Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) Čikagos skyriaus valdybos nariai.

Minėjimas pradėtas liepos 20 d. ryte pamaldomis (minėjimui pritaikyta pamokslą pasakė kun. Rimvydas Adomavičius) Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parko lietuvių telkinyje. Čia su vėliavomis dalyvavo Amerikos legiono lietuviškųjų postų (Dariaus ir Girėno bei Don Varno) nariai, šauliai bei kitų organizacijų atstovai. Tuoju po pamaldų, buvo išsirikiuota

S. Dariaus giminaitė dr. Vida Škėmaitė kalba lakūnų skrydžio 70-mečio minėjime liepos 20 d.

Ed. Šulaičio nuotraukos

eisenai prie Dariaus-Girėno paminklo, žygiuojant Lithuanian Plaza Ct. ir Kalifornijos gatvėmis. Nors pamaldose galėjo dalyvauti arti tūkstančio tautiečių, tačiau prie paminklo pajudėjo gal trigubai mažesnis būrys.

Kalbėjo naujasis Lietuvos konsulas

Šiose išskilmėse mūsų tautiečiai išvydo ir naująjį Lietuvos gen. konsulą Čikagoje Ar-

vydą Daunoravičių (jis pakeitė neseniai į Lietuvą sugrįžusį Giedrį Apuoką). Savo kalboje gen. konsulas iškėlė legendinių lakūnų žygio per Atlantą svarbą ir priminė jų dvasinio palikimo reikšmę. Tai, kalbėtojo nuomone, padėjo lietuviams išgyventi klaidaus sovietmečio dešimtmečius. "Tikiuosi, kad Dariaus ir Girėno šviesa mus lydės ir ateityje".

Programoje, kurią pradėjo ir pravedė ALIAS Čikagos sk. narė Aurelija Dobrovolskienė, buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai (Vaclovas ir Margarita Momkai). Buvo perskaitytas drąsiųjų lakūnų testamentas, trumpai angliškai kalbėjo Dariaus ir Girėno karo veteranų posto atstovas, buvo atliktas kariškos pagerbimo apeigos.

Čia taip pat kalbėjo viešnia iš Lietuvos, Dariaus žmonos giminaitė - Škėmaitė-Navickienė. Ji trumpai išskaičiavo šio legendinio lakūno nuopelnus įvairiose srityse, sakydama, jog Steponas Darius buvo ir visada išliks garbingu žmogumi.

Pasibaigus išskilmėms prie

paminklo, dar mažesnis tautiečių būrys grįžo į parapijos salę, kur toliau buvo tęsiamas minėjimas. Ji čia pradėjo ALIAS vicepirmininkas Rimantas Gurauskas. Pagrindinė programos dalimi buvo 1983 metais Lietuvoje susuktos dokumentinės juostos "Lituanikos sparnai" demonstravimas. Ši trumpa žymiojo Lietuvos filmų dokumentiko R. Verbos pagaminta juosta buvo aktuali ne tik anais laikais, bet ir dabar, nes ji apima daug istorinės medžiagos iš drąsiųjų lakūnų pasiruošimo žygiui, jų tragedijos, duodama atsiliepimų apie galimas jų žūties priežastis ir kt.

Reikia pažymėti, jog šis minėjimas buvo kuklus (gal net per daug kuklus, žinant mūsų tautiečių skaičių Čikagoje bei jos apylinkėse). Tačiau kaip atrodė, niekas nerodė pastangų šiam įvykiui skirti daugiau dėmesio. Todėl ALIAS Čikagos skyriaus žmonių įnašą reikia vertinti teigiamai, nes be jų turbūt ši suaktis visai nebūtų paminėta.

Eisena iš lietuvių parapijos bažnyčios žygiuoja prie Atlanto nugalėtojų paminklo.

GEGUŽINĖ IR SUGRĮŽTUVĖS

Užbaigiamo atmintiną vasarą. Pradėjome vėsiomis dienomis ir liūtimis, o dabar prisimename lietingiausią liepos mėnesį. Dar nepamiršome pavasario, kada šventėme Prisiminimo dieną su veteranais. Už kelių savaičių švėsime Darbo dieną, - vaikai vėl grįš į mokyklas, o mus užplūs prieškalėdiniai skelbimai. Tam išblaškyti Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. Juozas Bacevičius kartu su parapijos taryba rengia metinę gegužinę ir sugrįžtuves rugsėjo 7 d., sekmadienį, po 10:30 val. ryto Mišių, klebonijos sode. Ten užtruksime visą popietį, maždaug iki 4 val. p.p. O su lietumi tokia tvarka: niekadų nelyja Jurginės gegužinėse, bet jei to sulauksime, kraustysimės į erdvią parapijos salę. Šiemet

vėl numatyta visko po truputį. Se-noliams - pakankamai stalų ir kėdžių saulėje arba pavėsyje. Jaunuoliams - žaidimai ir įvairūs užsiėmimai. Visiems gi bus pakankamai maisto ir gėrimų.

Gegužinės bilietai, kurie padengs vaišes ir nealkoholinius gėrimus: 10 dol. suaugusiems, 5 dol. vaikams 5-12 m., o šeimoms po 25 dol. Vaikams jauniesiems negu 5 m. - veltui.

Šiemet bus pravesta piniginė loterija, su laimėjimais: 1-mas - 500 dol., 2-ras - 200 dol. ir 3, 4 ir 5-tas po 100 dol. Bus ir įprastinė 50-50 skeltinė sekmadienio loterija, kiniečių daiktinė loterija ir bingo lošimai. Parapiečiams ir bičiuliams išsiuntinėti kvietimai ir piniginės loterijos bilietai. Juos išplatins, šaknelės gražinkite prieš traukimą rugsėjo 7 d.

CLEVELAND, OH

Klebonas kun. Juozas Bacevičius asmeniškai kviečia visus dalyvauti šioje gegužinėje ir sugrįžtuvėse. Atvykite nors valandėlei arba pasilikite visą popietį. Atsivežkite šeimą, bičiulius arba buvusį Jurginės narį. Mes mielai laukiame visų rugsėjo 7 d.

ŠALPOS CENTRAS

Vienas iš gailėstingumo darbų yra alkaną pavalgydinti. 20 metų Šv. Jurgio parapijos Šalpos centras kas mėnesį dalina maistą apylinkės vargšams. Lėšos šiai talkai ateina iš įvairių šaltinių, neišleidžiant tam parapijos lėšų. Tačiau maisto dalinimas atliekamas parapijos savanorių, kurie iškrauna maisto siuntas iš sunkvežimių, paruošia pūdus ir juos išdalina vargšams. Visados mielai laukiami papildomi

talkininkai šiam Šalpos centrui. Maisto pūdai dalinami kiekvieno mėnesio trečią pirmadienį ir ketvirtadienį. Galintieji padėti šioje talkoje, prašomi kreiptis į kleboną kun. Juozą Bacevičių.

JURGINĖS VARGAI

Liepos mėnesio liūtytys parodė, kad teks perdengti Šv. Jurgio klebonijos stogą. Laikina priedanga buvo jau uždėta, bet tas neilgai apsaugos nuo vandens sunkimosi pastato vidun.

Rudeniop reikės perdengti naują stogą. Išlaidos sieks tūkstančius dolerių. Visi yra kviečiami padėti auka šioms išlaidoms padengti.

MĖLYNIEJI ANGELAI

Darbo dienos savaitgalį rugsėjo 30-31 d. ir rugsėjo 1 d. Burke paežerio oro uoste vyks tradicinė Clevelando tautinė aviacijos šventė, minint 100 m. sukaktį nuo pirmojo brolių Wright skridimo lėktuvu.

Ger. Juškėnas

Pianisto Andriaus Žlabio koncertas

penktadienį, rugpjūčio 29 d. 2003 m.
7:00 val. vakaro
Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

LIETUVA IR PASAULIS

RENGIAMASI TINKAMAI ATSTOVAUTI LIETUVOS INTERESAMS

Vilnius, rugpjūčio 13 d. (ELTA). Ministrų kabinetas nutarė įsteigti gynybos patarėjo ir penkias jo pavaduotojų pareigybes Lietuvos misijoje prie NATO. Šios pareigybės steigiamos siekiant tinkamai atstovauti Lietuvos interesams NATO. Gynybos patarėją ir jo pavaduotojus skirs krašto apsaugos ministras, kandidatūras suderinęs su užsienio reikalų ministru.

Gynybos patarėjo pareigybė prilyginama departamento direktoriaus, komisijos ar tarybos administracijos direktoriaus pareigybei, o jo pavaduotojo - departamento direktoriaus pavaduotojo, komisijos ar tarybos sekretoriato vadovo, skyriaus, nesančio departamento struktūroje, vedėjo pareigybei.

Steigiamos pareigybės bus išlaikomos iš Krašto apsaugos ministerijai (KAM) patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų.

KARIUOMENĖS VADAS ŠVEDIJOJE

Švedijos karinės vadovybės kvietimu Lietuvos kariuomenės vadas gen. mjr. Jonas Kronkaitis su žmona Rūta išvyko į tarptautinį karinės muzikos festivalį, kuris vyko rugpjūčio 15-17 dienomis.

Tarptautiniai karinės muzikos festivaliai vyksta kas ketveri metai skirtingose pasaulio šalyse. Šiame festivalyje dalyvauja ir Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos orkestras, vadovaujamas dimisijos mjr. Justino Jonušo. Festivalio metu tradiciškai karinės muzikos koncertai vyksta vakarais, dalyvaujant aukščiausiai tos šalies valdžiai bei monarchams, karinei vadovybei. Kaip pranešė Krašto apsaugos ministerija, laikinai kariuomenės vado pareigas eina Gynybos štabo viršininkas plk. Vitalijus Vaikšnoras.

LIETUVA UŽTRENKĖ DURIS ČEČENŲ KOVOTOJUI

Vilnius, rugpjūčio 14 d. (BNS). Radikalus kovotojas už Čečėnijos laisvę Šamilis Basajevas dėl savo ryšių su teroristiniu tinklu “al-Qaeda” negalėtų atvykti į Lietuvą, čia įsigyti ginklų, o jo finansinės operacijos būtų įšaldytos.

Tokios pozicijos laikosi Lietuva po to, kai šią savaitę Š.Basajevas buvo įtrauktas į individų ir organizacijų, susijusių su “al-Qaeda” teroristiniu tinklu, sąrašą. Šį sąrašą formuoja pagal Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 1267 sukurtas komitetas, į kurį deleguoti 12-kos Saugumo Tarybos narių atstovai.

Kaip BNS sakė Lietuvos URM Informacijos ir kultūros departamento direktorė Violeta Motulaitė, komiteto sprendimai, įgyvendinant įvairias ST rezoliucijas, yra privalomi visoms Jungtinių Tautų valstybėms narėms. Lietuva JT nare tapo 1991 m. rugsėjį. “Saugumo Tarybos sankcijos šiame sąraše esantiems individams ar organizacijoms susijusios su ginklų pardavimo, įvažiavimo, lėšų disponavimo ir kitais draudimais”. Lietuvoje šios JT ST rezoliucijos įgyvendinamos per įvairius teisės aktus.

Įtakingas čečėnų sukilėlių lauko vadas Š.Basajevas įtariamas surengęs šturpių teroro aktų, tarp jų - sukrečiančią įkaitų užgrobimo dramą Pietų Rusijos Budionovske. 1995 metų birželio 14 dieną maždaug šimtas Š.Basajevu vadovaujamų kovotojų užpuolė ir užėmė miesto telefono ryšio mazgą, vietos administracijos bei ligoninės pastatus su maždaug 1600 žmonių. Per išlaisvinimo operaciją žuvo 129 žmonės, buvo sužeista 415.

Artimiausiu metu į JT ST komiteto “juodąjį sąrašą” ketinama įtraukti ir buvusį Čečėnijos Respublikos Ičkerija informacijos ministrą Movladį Udugovą.

AIRIJOJE BUS LIETUVOS AMBASADA

Vilnius, rugpjūčio 14 d. (ELTA). Nuo spalio 1 dienos ketinama įsteigti Lietuvos ambasadą Airijoje - tokį sprendimą ateinančią savaitę ketina priimti Ministrų kabinetas.

Airija, kuri nuo 2004 metų pradžios perims pirmininkavimą Europos Sąjungai, yra likusi vienintelė ES valstybė, išskyrus Liuksemburgą, kurioje Lietuva neturi savo diplomatinės atstovybės.

Pasak Vyriausybės spaudos tarnybos, “Lietuvos ambasadą Airijoje įsteigimas sudarytų galimybes aktyvesniam sėkmingos Airijos patirties integruojantis į ES perėmimui, taip pat užtikrintų konsulinės pagalbos šioje šalyje dirbantiems ar besilankantiems Lietuvos piliečiams užtikrinimą”.

LIETUVOS AMBASADORIUS LICHTENŠTEINE

Viena, rugpjūčio 14 d. (ELTA). LR nepaprastasis ir įgaliojantis ambasadorius Austrijoje dr. Jonas Rudalevičius įteikė skiriamuosius raštus Lichtenšteino kunigaikščiui Hans-Adam II. J. Rudalevičius tapo pirmuoju Lietuvos ambasadoriumi, akredituotu Lichtenšteino Kunigaikštystei.

LGITIC inf.

LIETUVOS DRAUGAS. Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, oficialiai atsisveikindamas su kadenciją liepos mėnesį Lietuvoje baigusiu Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadoriumi John F. Tefft, nuoširdžiai padėkojo jam už pastangas plėtojant Lietuvos ir JAV ryšius. Seimo vadovas palinkėjo išvykstančiam ambasadoriui ir pabaigus kadenciją kuo dažniau aplankyti Lietuvą. “Jūsų darbo laikotarpis - įspūdingas, jo metu JAV pozicija buvo atstovaujama pačiu aukščiausiu lygiu”, - pabrėžė A. Paulauskas. Ambasadorius J.F. Tefft Seimo pirmininką patikino, kad ir toliau būtinai lankysis Lietuvoje. “Visada būsiu Lietuvos draugas”, - atsisveikindamas sakė ambasadorius.

PREZIDENTAS V. ADAMKUS RAGINA NEDELSIANT SPRĘSTI NAFTOS KURŠIŲ NERIJOJE KLAUSIMUS

Kadenciją baigęs prezidentas Valdas Adamkus yra susirūpinęs dėl Rusijos kompanijos “LUKoil” vykdomo naftos gavybos projekto prie Kuršių nerijos.

“Ten tiesiog žaidžiama su Baltijos jūros ir Kuršių nerijos aplinka, sukeliamas rimtas pavojus visai ekologinei gamtos sistemai ir atsiranda galimybė suardyti nusistovėjusią pusiausvyrą”, - atsakydamas į žurnalistų klausimą apie Rusijos naftos kompanijos planus pradėti eksploatuoti netoli Kuršių nerijos naftos gavybos telkinį Nacionalinio radijo I programos laidoje “Ryto garsai” pabrėžė V. Adamkus.

“Beveik prieš pusantų metų apie tai kalbėjau su Karaliaučiaus valdžios atstovais. Jie tada teigė, kad Rusija nešiama jokių konkrečių darbų ir galbūt jokie naftos gavybos darbai išties nebus pradėti. Tačiau šiandien mes matome visai ką kita: konkretūs projekto įgyvendinimo žingsniai jau yra žengiami”, -

pridūrė didelę darbo aplinkos apsaugos srityje turintis kadenciją baigęs prezidentas.

V. Adamkus pastebėjo, kad Rusija nenori suteikti jokių garantijų ir numatyti jokių saugiklių, galinčių bent iš dalies garantuoti, kad kokia nors nelaimė neįvyks. Kadenciją baigęs prezidentas taip pat priminė, kad net sausumoje esančiuose naftos gavybos telkiniuose įvyksta įvairios avarijos, sukeliančios nemažai skaudžių pasekmių gamtai. “Kas gali garantuoti, kad panašios avarijos neįvyks ir jūroje, visai netoli nuo mūsų valstybės pakrantės”, - klausė jis.

V. Adamkaus teigimu, susidaro įspūdis, kad problemos sprendimas specialiai vilkinamas: laukiama, kol bus pastatyta naftos gavybos platforma ir tuomet pareikšta, kad darbai jau prasidėjo ir negalima griauti to, kas jau pastatyta. “To neturėtume leisti. Manau, kad dabartinis Prezidentas turėtų tuojau pat pakelti telefono

ragelį ir paskambinti Prezidentui Vladimirui Putinui bei paprašyti viešai pasakyti: Rusija tęs pradėtus darbus ir nekreips dėmesio į nieką, ar stabdys juos ir keis savo poziciją”, - sakė V. Adamkus.

Jis pastebėjo, kad Rusijai po Kuršių mariomis esantys naftos šaltiniai neturėtų būti gyvybiškai svarbūs. “Už Uralo kalnų ir Kaukaze jie turi daugiau naftos, nei jie patys gali išgauti ir sunaudoti. Kodėl būtinai reikia rizikuoti tuo gamtos turtu, tuo grožiu, kuris yra čia pat, mūsų pašonėje?”, - klausė kadenciją baigęs šalies Prezidentas.

“Atsitikus nelaimei ir išsilies naftai, nukentės ne tik jūros gyvūnija ir augmenija, bet ir pajūris, ir žmonės. Mano nuomone, tai būtų nepateisinama, ir susidariusi situacija reikalauja aiškaus sprendimo bei nedviprasmiško Rusijos apsisprendimo ir atsakymo. Pini-gais šie dalykai nėra matuojami”, - pridūrė V. Adamkus.

RUSIJA NEATSAKO Į LAIŠKUS

Rusija tikrai pateiks visą Lietuvai rūpimą informaciją apie naftos telkinį “D-6”, kai tik bus gautos galutinės telkinio studijos išvados.

Tokį pažadą susitikime su ministru pirmininku Algirdu Brazausku išsakė darbą mūsų šalyje baigiantis Rusijos ambasadorius Jurijus Zubakovas, atvykęs atsisveikinti su Vyriausybės vadovu.

Pasak Vyriausybės spaudos tarnybos, premjeras susitikime dar kartą pareiškė, kad Lietuvai nemažą susirūpinimą kelia “LUKoil” ketinimai jau šių me-

tų pabaigoje pradėti eksploatuoti naftos telkinį “D-6”, esantį netoli Kuršių nerijos.

Kaip jau skelbta, birželio mėnesio pabaigoje A. Brazauskas parašė laišką Rusijos premjerui Michailui Kasjanovui, kuriame siūlė sukurti bendrą ekspertų grupę telkinio eksploatacijos aplinkosaugos aspektams įvertinti, bendrai atlikti telkinio būklės aplinkosaugos monitoringą bei užtikrinti oficialios informacijos suteikimą Lietuvai.

Kol kas Rusijos pusė neatsiliepė į ministro pirmininko

ir kitų institucijų kvietimą dėl tarptautinės telkinio “D-6” ekspertizės.

Ambasadorius J. Zubakovas patikino ministrą pirmininką, kad Rusija suinteresuota telkinio saugumu, ir pažadėjo, jog tikrai pateiks visą rūpimą informaciją, kai tik bus gautos galutinės telkinio studijos išvados. Susitikimo metu buvo aptartos ir Rusijos generalinio konsulato Kaune atidarymo, projekto 2K įgyvendinimo galimybės. Rugsėjo antroje pusėje į Lietuvą turėtų atvykti dirbti naujas Rusijos ambasadorius.

Doloresa Kazragytė

KELIAUTI!

(Liurdas I)

Palikti namus. Išvažiuoti. Keliauti. Vaikystėje tai buvo svaiginantis nerimas, “užburtos šalies” ieškojimas, širdies virpulys: “Kaip bus?! Kas bus?!”

Pirmoji kelionė - iš kaimo į miestą dviem arkliais pakinkytu vežimu. Nuo ryto iki vakaro. Su pavalgymais ir siaubu, kai pasirodydavo sunkvežimis, nuo kurio arkliai šokdavo į griovį ir žvengdavo kaip paklaikę. Kelionė buvo liūdna: vežėme brolių ligoninę. Bet vis tiek: judėjo medžiai, kelio stulpai, kurie keistai zvimbė, judėjo sodybos, besiganantys gyvuliai, slinko nepažįstamos upės, ežerėliai... Vis tiek pirmyn. Vis tiek tolyn nuo namų.

Vėliau - traukinys. Siaubų siaubas. Kažkodėl keliaudavom visada naktį. Išnirdavo iš tamsos ryškesnis už saulę šviesulys, artėdavo kaip slibinas: šniokšdamas, čiaudėdamas, dūmais apsuptas, nykiai ūkaudamas, tarsi skelbdamas pavojų. Praslinkdavo raudoni milžiniški ratai lyg siaubo žabtai, judinami galingų strypų; tik viena mintis: “Suspėti! Suspėti įlipti! Kad tik neatsilikčiau nuo mamų!” Paskui pridvisusiame prakaitu vagone, sukritusių

miegančių žmonių, knarkimo ir visokių švilpesių, pūškavimų bei traukinio judėjimo fone - bėganti tamsa, prasmėžuojantys stulpai, žvaigždės, krūmai, langų žiburėliai... Žiūrėdavau ir žiūrėdavau.

Dar vėliau - dažnas važiavimas traukiniu į mokslus. Bet tai jau ne kelionė. Tiesiog važiavimas. Reikia važiuoti į Vilnių. Nieko daugiau.

Ir dar vėliau - lėktuvas. Nemyliau. Dėl prastos fizinės savijautos ir šiaip. Išsprautas į fotelį, suveržtas diržu, sėdi tokioj “bomboj”. Tai kas, kad skrendi. Argi tai skridimas? Tai kas, kad greitai. O aš niekur nenoriu skubėti. Ypač keliaujant. Jausmas, kad technikos stebuklas yra mano viešpats, o aš jo vergijoje su visu kūnu ir dvasia. Ne. Nemėgstu skristi lėktuvu. Debesų grožis, švytėjimas, skaidrumas... Taip. Bet pro lėktuvo langelį? Nejuntu susilieji. Žiūriu kaip pro kokį žiūroną. Viskas toli. Aš - kalėjime, ten - laisvė. Toks tad pojūtis. Žinau, mažai kas sutiks su manimi. Bet... Aš su tais, kurie bijo technikos, išradimų, jaučia

Dainų dienos šventinis momentas Vingio parke Vilniuje.

Vytauto Klierio nuotr.

grėsmę. Štai kad ir amerikiečių rašytojas, lakūnas Ričardas Bachas. Jaunas būdamas skraidė mažu nuosavu lėktuvėliu, uždarbiaudavo skraidindamas fermerių vaikus virš laukų. Įsimylėjęs dangų, vėją, kuris švilpdavo pro galvą, nes nebuvo gaubto. Lėktuvas ne tik jo draugas, bet ir dangaus, debesų, paukščių. Viskas buvo viena. Atsirado naujoviškesni lėktuvai. Pirkto naują su gaubtu. Ogi jaučia - kažkas ne taip: nėra vėjo, nėra oro, nėra dangaus. Velniop gaubtą! Ir vėl skraidė be jo. Teisūs mudu su Ričardu ir teisūs anie. Kiekvienam savo. Svarbiausia keliauti. Judėti.

Bet, mielieji, kelionė laivu! O! Aš ją turiu širdy, kaip turiu širdy vieną vienintelę kelionę į kalnus. Okeanas. Tylusis. Tikrai buvo man palankus. Nesirgau. Nuostabiausias prisiminimas. Laivas - tai planeta, kur užtenka vietos visiems: ir šampaną mėgstantiems, žaidimus bei bendravimą, triukšmą mylinčiams ir... Toje “planetoje” gali atrasti tylą: po “šliupkomis”, ramiajame laivo denio gale, už kokio nors kampo... Visur yra tokių keistų tylių vietų, kur minia nesilanko. Ir mėgaukis, ir žvelk į vandenyną, ir šauk juodon dangaus gelmėm žvaigždėms, ir vandenyno bedugnei, ir sveikinkis bei atsisveikink su krantais, miestais, praplaukiančiais laivais... O vandenyne! Kokia meile tu “susargdini” jūreivius! Kas tie miestai, triukšmas, minios, namai, palyginus su tavo bauginančiu, viliojančiu, gundančiu, grasinančiu, abejingu ir draugišku saulėtu mėlynės prieglobsčiu? Tu apkabini ir laikai. Supi. Myluoji. Žvelgdamas į dieviškos didybės tolių, jautiesi laive įstabaus pasaulio, kosmoso dalele, labai svarbia dalele (priešingybė jausmui lėktuve), esi laivas, pilnas pakilaus jausmo, netgi nebijai išnykti gelmėje. Nežinau, gal taip susižavėjau, kad mūsų laiviūkštis buvo nedidelis (tik 300 keleivių). Gal tie gigantai,

kuriuose telpa tūkstančiai keleivių, būtų atstumiantys širdžiai. Ko gero. (Prabanga visada mane varžo.) O ir laivas laivui nelygu. Kaip Ričardo Bacho lėktuvėlis, taip ir buriiniai laivai - jie buvo jūrų vaikų. Jie buvo vandenynuose, o dideli laivai - virš vandenynų. Nors nežinau. Tai tik mano įsivaizdavimas. Niekada, matyt, neplauksiu prabangiu laivu, nesužinosiu, myliu jį ar ne. Ir nereikia. Turiu ežerą ir valtį. Turiu daug ežerų.

O kelionių ilgiuosi. Ir štai šią vasarą keliau. Autobusu. Nebrangios kelionės. Pašėlusiai varginančios, bet kokie išgyvenimai Ypač naktimis: nuo visiškos neviltingos, kai susiranęs visokiausiomis pozomis, pavirtęs į “kokoną”, jautiesi vargingiausiu nelaimingu padaru, negalinčiu trečią naktį užmigti sėdynėje; vos neverki iš savo durnumo, kad išvažiavai; iki dvasinių skrydžių, džiaugsmo, palaimos viršūnių, kai susiduri su nepaprastais vaizdais, šventomis vietomis,

meno šedevrais. Ir tada visai nesvarbu, kad esi vargšas, kad nevalgai kavinėse kaip normalūs pasaulio turistai, kad mazgoji kojas greitkelių tualetuose, o užsieniečiai žiūri į tave kaip į pusprotį (ir kaip ji tą koją taip aukštai užkelia?!), nes galima vakare palįsti po dušu. Jie išsprogdintų akis iš nuostabos sužinoję, kad mes to dušo dar tris dienas nematysime.

Taigi kelionės autobusu. Dabar tai inteligentų, menininkų, dėstytojų, mokytojų kelionės. Jos nuostabios. Kokie charakterių susidūrimai! Kokie išsipasakojimai! Koks nuširdumas! Bet visa tai dar ne taip svarbu. Svarbu kelionės tikslas. Mūsų tikslas buvo Liurdas. (Žinoma, ir Paryžius, ir Marselis, ir dar daug kas.)

Juk ilgisi siela kažko, kas ją keltų, kas teiktų viltį, kas išsiveržtų nors retkarčiais šauksmu: “Pasauli, tu nežūsi! Pasauli, tu esi, gali būti geras!”

Liurde tuo patikėjau.

Keliaukite!

Kristupo festivalyje. Vilniuje vyko ilgiausia muzikos šventė - Kristupo vasaros festivalis. Šv. Jonų bažnyčioje koncertavo tarptautinis jaunimo orkestras, kuriame grojo moksleiviai iš Lietuvos, Lenkijos ir Ispanijos muzikos mokyklų. Tarptautinis jaunimo orkestras, vadovaujamas Lauryno Vakario Lopo, Lietuvoje susiburia jau trečią vasarą. Alytaus vaikų muzikos mokyklos pedagogų iniciatyva jaunieji muzikantai savaite stovyklauja ir repetuoja prie Daugų ežero. Stovykla “Svajonė - 2003” šįmet sukvietė beveik šimtą orkestro dalyvių iš Lietuvos, Lenkijos ir Ispanijos. Orkestre groja Alytaus vaikų muzikos mokyklos, Klaipėdos Eduardo Balsio menų gimnazijos, Vilniaus konservatorijos, Selvos regiono (Ispanija) moksleiviai ir Poniatovos miesto (Lenkija) ansamblio “Scholares Minores pro Musica Antiqua” nariai.

Dainininkai pasuko skirtingais keliais: garsiausias scenas užkariavusios operos solistės Violetos Urmanavičiūtės -Urmanos ir operos dainininko vilniečio Vaido Vyšniausko trejus metus trukusi draugystė nutrūko. Nesutarimai tarp atlikėjų prasidėjo dar šį pavasarį, tačiau tiktai dabar pora sau ir aplinkiniams pripažino, kad juos siejęs jausmas išblėso.

Klaipėdos rajono savivaldybės taryba, artėjant Gargždų 750 metų jubiliejui minėjimo šventei, nutarė suteikti Gargždų miesto garbės piliečių vardus. Jie skiriami akademikui Benediktui Juodkai - Vilniaus universiteto rektoriui, Mokslo akademijos prezidentui; akademikui Jonui Lankučiai - literatūros tyrinėtoji (po mirties); kan. Jonui Paulauskui - Gargždų Šv. Arkangelo Mykolo parapijos klebonui.

KETURIASDEŠIMT PIRMASIS

“Dirvos”

NOVELĖS KONKURSAS

Organizatorius: Korporacijos Neo-Lithuania vyriausioji valdyba JAV-se

Finansavimas: iš A.A. Simo Kašelio palikimo

Tematika: autoriams suteikiama neribota teisė pasirinkti novelės temą.

Reikalavimai: Konkursui siunčiamos novelės privalo būti parašytos mašinėle ar kompiuteriu su lietuvišku raidynu dvigubais tarpais tarp eilučių ir dviejų su puse centimetrų lauku ir turi būti neilgesnės kaip 20 puslapių. Novelės privalo būti pasirašytos slapyvardžiais. Slapyvardis užrašomas ant pridėto užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Atplėšiami tik laimėjusių vokeliai. Nepremijuoti rankraščiai negražinami.

Darbų pateikimas: iki 2003 m. metų lapkričio 1 d. (pagal pašto antspaudą).

Įteikimo vieta: rankraščius siųsti šiuo adresu:

“Dirva”, Novelės konkursas,
P.O. Box 19010
Cleveland, Ohio 44119-0010
USA

Informacija: el. paštu: dirva@ix.netcom.com

Premijos: Pirmoji premija - 500 JAV dolerių,
Antroji premija - 300 JAV dolerių

Konkurso darbų vertinimo komisija sprendžia
paprasta balsų dauguma.

Profesorius Juozas Ciparis Lietuvoje paruošė ir, geradarių padedamas, išleido knygą “Kankinys kunigas Jonas Staškevičius”.

Knygoje sutalpinta didelė dalis kunigo laiškų ir kitų aprašymų. Iš turinio aišku, kad neturėta jokių literatūrinių užmačių, o tik norėta, bedieviško komunizmo laikotarpiui Lietuvoje pasibaigus, tautos tikinčiuosius supažindinti su šiuo nepaprastu Dievo tarnu.

Juozas Ciparis yra prof. habil. dr., Lietuvos Respublikos valstybinės premijos laureatas, buvęs kun. J. Staškevičiaus mokinys. Apie kunigą kankinį knygoje byloja prof. J. Cipario asmeniškai patyrimai, kiti liudininkai ir kunigo kankinio laišakai iš tremties.

Knygoje (26 pslp.) prof. Ciparis trumpai apie save rašo: “Šių eilučių autoriui kunigas Jonas Staškevičius buvo ir visada išliks itin brangus, dar daugiau - jo milžinišką įtaką aš jaučiau visą gyvenimą. Jis yra mano gyvenimo kelrodė žvaigždė. Tos žvaigždės vedamas, beje, kartu su kapeliono mokiniu ir mano bendraklasiu Zigmū Ramanausku 1939 m. rugsėjo 1 d. pasibeldėm į Telšių Kunigų seminarijos duris. Po metų sovietams šią seminariją uždarius, mudu su Zigmū Ramanausku persikėlėm į Kauno Kunigų seminariją, o po 4 mėnesių uždarius ir ją, aš atvykau Tauragėn ir baigiau gimnaziją. Vokietijoje kunigų išventintas Zigmas Ramanauskas... Aš gi savo gyvenimą nukreipiau į pedagoginį darbą.

Mano svajonė - dar suspėti įrašyti į kunigo Jono Staškevičiaus beatifikacijos bylą auksinėmis raidėmis pačius gražiausius žodžius, nes jo pagrindinis motyvas buvo artimo meilės skleidimas. Jis, apsuptas komunistinio pragaro budelių, viename laiške net teigia, kad pasaulį reikia gydyti meile.”

Knygos pratarmėje profesorius rašo: “Pagrindinis dėmesys knygoje skirtas kunigo paskutinės gyvenimo atkarpos - penkerių metų (1950-1955 m.)

PALAIMINTUOJU PASKELBIMO BELAUKIANT

Karolis Milkovaitis

Kunigas Jonas Staškevičius

laikotarpio, praleisto Ivdelio lageryje, Sibire.”

Telšių vyskupo žodžiai

Iš knygoje pateiktos dokumentinės medžiagos - laiškų, kaip šviesaus saulės spindulio tamsiame miške apšviestas, išryškėja įsitikinimas, jog šis tikėjimo kankinys, Dievui, žmonėms ir tėvynei paaukojęs visą gyvenimą, nėra eilinis Dievo tarnas, bet šventenybė, vertas būti paskelbtas palaimintuoju. O Telšių vyskupas Antanas Vaičius jį štai koki prisimena: “Iš arčiau pažinau kun. Joną Staškevičių, kai jis 1948 m. rudenį buvo paskirtas Kauno Tarpdiecezinės Kunigų seminarijos dvasios tėvu... Daug gerų atsiliepimų apie kun. Joną Staškevičių girdėjau Akmenėje, kur jis 1948 m. buvo dirbęs klebonu... Gerokai vėliau, eidamas klebono pareigas Akmenėje, iš akmeniškųjų ne kartą esu girdėjęs apie kun. J. Staškevičiaus sakytus pamokslus, apie jo veiklą su jaunimu ir apie jo pasišventimą kunigiškam darbui.

Manau, kad tokį kilnų, pasišventusį, praėjusį sov. kalėjimus ir lageriuose nukankintą, prisimena jį visi, kuriems teko jį pažinti. Tik apgailėti reikia, kad iki šiol jis nėra kaip kankinys paskelbtas palaimintuoju.”

Jonas Staškevičius gimė 1910 m. lapkričio 24 d. Šeiminiškių kaime, Anykščių rajone. 1928 metais jaunuolis Jo-

nas įstojo į Telšių Kunigų seminariją, kurią baigęs 1935 metais kovo 10 d. buvo išventintas kunigu. Tapęs kunigu jis visa fizine energija, siela ir širdimi pasišventė sielovadai. “Brendau aš, - rašo prof. Ciparis, - ir dvasiškai stiprėjau ne vien per kapeliono tikybos pamokas, bet ir trejus metus (1937-1939 m.) patarnaudamas kunigui mišioms Šilutėje...”

Toliau prof. Ciparis pasakoja: “Kelis mėnesius, jau būnant Telšių Kunigų seminarijos klieriku, teko laimėti gyventi pas tą brangų kunigą ir pajusti ne vien tik jo dvasinę šilumą... Dalyvaudavome mudu ir keliuose rekolekcijose, mintyse bendraudami su Tvėrėju ne vien tik šventovėje, namuose, bet ir išvykę į gražiąsias Šyšos upės pakrantes - Šveicarijos slėnin, Varnų miškan. Gal kai kas ir stebėsis, jog mudviejų dvigubas amžiaus skirtumas nebuvo kliūtis... prisiliesti prie savo kapeliono labai turtingo ir tiesiog švento dvasinio pasaulio.

Stebėdavau, kaip laikydamas šv. Mišias kapelionas visas paskęsdavo šventoje atnašavimo paslapytyje, tarsi būdamas žemėje jis pakiltų į dangaus aukštybes. Kunigo nuomone, bažnyčia - tai ne vien tik tas pastatas, bet ir visų tikinčiųjų sielos ir širdys. Ir tai nebuvo vien tik tušti žodžiai. Profesorius Ciparis patiekia pavyzdį, kaip kun. Staškevičius buvo pasišventęs sielovadai. Vokiečiams užėmus Klaipėdos kraštą 1939 m., vokiečių pusėje likę lietuviai katalikai tapo visiškai atskirti nuo savo tautiečių ir tikinčiųjų. Tą kapelionas labai pergyveno. Jis pasiryžo jų dalį palengvinti, t.y., jeigu jie negali atvykti, tai jis turi pas juos vykti. Būdavo po šv. Mišių, iš pat ankstauro ryto abu sėdame ant dviračių, nuvykstame į Šilutės geležinkelio stotį, dviračius perdavę apsaugai stoties bagažinėn, važiuodavom traukiniu tai Klaipėdos, tai Pagėgių link. Kiekvieną kartą išlipdavome skirtingoje stotelėje ir kelionę tęsdavome vykdami į kaimus bei miestelius pas parapijiečius lietuvius. Visi kunigą pažinojo, visiems jis skleidė džiaugsmą ir teikė dvasinę ramybę. Ir dabar, praėjus daugiau kaip pusei šimtmečio, mano akyse tebeišlikęs tas žodžiais beveik nenusakomas lankomų parapijiečių dvasinio pakilimo džiaugsmas, perpintas ne vien tik religiniais, bet ir tautiniais - patriotiniais jausmais.

Kunigui Staškevičiui esant Žemaičių Kalvarijos parapijos klebonu, jis 1950 m. rudenį KGB agentų areštuojamas ir po grubių tardymų Vilniuje išstremiamas Sibiran, Sverdlovsko sritin. Iš tremties, kiek sąlygos leido, jis plačiai susirašinėjo su tėvais, buv. parapijiečiais bei kitais artimaisiais. Iš visų jo laiškų, rašytų komunistinio pragaro apsuptyje, trykšta artimo meilės šviesa.

Meilės skelbėjas

1954.IX.1. laiške kun. Izidoriui Butkui jis rašo: “Galima tyčiotis iš praeities laikų, ir, aišku, mūsų laikais daugiau pagundų, bet kažkas paprasto ir garbingo apleido pasaulį ne-

grįžtamai... Tais žodžiais bandyčiau išreikšti savo vidaus būseną, su kuria stengčiaus apžvelgti dabartinį žmonių pasaulį... Taip. Esanti žemėje blogybė šiandien susiblokavo. Priėmė masės išvaizdą ir šliaužia kaip viską šaldąs glečeris ir viską deginanti lava. Ir vis dėlto nebūčiau nuomonės, kad šį pasaulį reikėtų sudaužyti. Pasaulį reikia gelbėti! Jį reikia gelbėti meile. Čia neina kalba apie mūsų žemėje gyvenimą! Ne! Svarbu, kad žemėje atliktume meilės pareigą. Tai mūsų paskirtis. Garbinga paskirtis! Ne vien dėl to, kad filosofiskai meilė yra pati solidžiausia jėga, bet ir teologiškai, kad meilė mums yra parodyta ir įsakyta... Pasaulio Išgelbėtojas matė, kur susiklostys žemėje dar negirdėtos dievožudystės nuodėmės nuosėdos su savo nuodingąja įtaka ateičiai, tačiau nesunaikino jų, sakytume, užuomazgoje. Sugedimas tyčiojasi, nuodėmė triumfuoja, o Jis, tylus kaip avinėlis, lieja savo kraują, atiduoda savo gyvybę už tuos pačius sugedusius žmones, už nuodėmingus savo brolius ir seseris... Jo meilė yra plati kaip vandenynas, sugebąs savy nuskandinti visus nešvarumus, iškilimus, purvą - visą gausią žmonių nuodėmę...”

Kitame - paskutiniame laiške motinai (1955.V.4.) kun. J. Staškevičius rašo: “... Ta aplinkybė, kad rašau ne aš pats, tegu Jūsų nejaudina, nes man truputį skauda dešinioji ranka ir šį kartą paprasčiau parašyti atsakymą Jums savo bendro likimo prietelių.” (Tuomet kunigas J. Staškevičius gulėjo suparaližuotas ligoninėje). Tremtyje sovietinio genocido dalgis šešerius metus zulino kunigo gyvybės gijas. Sulaukęs vos 45 metų amžiaus, kunigas Jonas Staškevičius mirė 1955.05.31.

Tremties draugas Bernardas Laurinavičius rytojaus dieną po mirties štai ką laiške rašė: “Mirė kunigas neatgavęs sąmonės, kurios buvo netekęs ketvertą ar penketą parų prieš mirtį. Liga, kuria sirgo nelaisvėje, buvo nepagydoma. Jis ruošėsi mirčiai ir ją sutiko kaip didvyris.”

GARGŽDAI ŠVENČIA 750 JUBILIEJŲ

Gargžduose prasidėjo pagrindiniai miesto 750 metų jubiliejaus šventiniai renginiai. Jie tęsis net keturias dienas. Jubiliejaus pasirengimui Gargždai išleido apie milijoną litų. Bene daugiausiai lėšų pareikalavo centrinės aikštės rekonstrukcija - 615 tūkst. Lt. Joje ne tik pakeista danga, bet ir įrengtas fontanas. Rekonstruotoje aikštėje galės vykti ir visi miesto renginiai bei šventės. Be iškilmingo tarybos posėdžio, nusipelnusių žmonių pagerbimo, savaitgalį Gargžduose šurmuliuos ir įžymioji prekybininkų bei tautodailininkų mugė. Čia rengiami ansamblių bei įvairių muzikos grupių koncertai.

Vienu įspūdingiausių šventės renginių, matyt, taps 750-ies cepelinų virimas. Gargždiškiai nuo seno didžiuojasi šiuo patiekalu, tad ir miesto šventės be jo, sako, neįsivaizduoją. Atėjusieji į šį renginį gali tikėtis ne tik įvairių prizų ar staigmenų, bet ir už dyką paragauti jubiliejinį cepeliną.

**Intelligent
network
design, ltd.**

University Heights, Ohio

**216-387-3204
Fax: 440-461-3162**

info@pcintelligent.com

**Intelligent technology solutions
for all your business needs**

Business network solutions

Maintenance

Maintenance contracts for
Windows & Linux environments

Consultation

Hardware &
software solutions

Email hosting

E-commerce

Web hosting

Internet Web Design

High-speed Internet access

RENGINIŲ KALENDORIUS

RUGSĖJO 7 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 28 d. Lietuvių diena, Lietuvių Meno Ansamblio **“Dainava”** koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba.

SPALIO 18 d. 7:00 val. Dievo Motinos parapijos auditorijoj **BALFO metinio vajaus koncertas.**

LAPKRIČIO 16 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. - Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

KVIETIMAS Į LYGOS GEGUŽINĘ

Illinois lietuvių respublikonų metinė gegužinė **rugpjūčio 24** dieną, sekmadienį, Pasaulio lietuvių centro sodelyje, Lemont, IL. Pradžia 12 val.

Lietuviškos virtuvės pietūs, baras, Antano Andrekaus muzika, turtinga loterija, ir įdomūs svečiai. Visi laukiami, visi kviečiami.

FOTO KURSŲ RUDENS SEMESTRAS

Nuo 1887 m. veikianti The Cleveland Photographic Society (CPS) - foto mėgėjų draugija rugsėjo mėn. pradės foto kursų rudens semestrą. Veiks dvi klasės: 1) Fotografijos pagrindai nuo 15 d. ir 2) Foto technika nuo rugsėjo 17 d. Dėstys 13 prityrusių PS narių. Kursai vyks CPS patalpose, 1549 Superior Ave. nuo 7:30 iki 9:45 val. vakaro. Informacijai skambinkite: Mrs. Elaine Kukral 216/524-5434 arba Mr. Fred Reingold 216/529-1134. Kursantai gaus 4 mėnesių narystę CPS draugijoje. Pareiškimus rasite foto reikmenų prekybose ir *Dirvos* įstaigoje.

Ger. Juškėnas

JAUNUČIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS PERKELTOS Į ČIKAGĄ!

2003 metų ŠALFASS-gos jaunučių krepšinio pirmenybės, turėjusios įvykti 2003 m. gegužės 30, 31 ir birželio 1 dienomis Toronte, dėl SARS ligos pasirodymo Toronte buvo nukeltos į spalio 3-5 d. Toronte. Deja, artėjant pirmenybėms, paaiškėjo, kad SARS ligos pavojus Toronte dar nėra galutiniai praėjęs ir žaidynių rengėjai - Toronto “Aušra” mano, kad žaidynes rengti Toronte būtų rizikinga. Esant tokiai padėčiai, Čikagos ASK “Lithuanica” sutiko šias žaidynes pravesti 2003 m. **lapkričio 1 ir 2 dienomis, Čikagoje, IL.**

Primename, kad varžybas numatoma vykdyti šiose berniukų ir mergaičių klasėse: B (1987-88 m. gimimo), C (1989-90 m.), D (1991-92 m.), E (1993-94 m.) ir F “molekulių” (1995 m. gimimo ir jaunesnių). F (“molekulių”) ir, galbūt, net ir E klasėse komandos bus mišrios. Varžybos vyks Lyons Township High School, 100 South Brainard, LaGrange, IL.

Dalyvavimas yra atviras visiems lietuvių sporto klubams bei kitiems lietuviškiems sporto vienetams, atlikusiems 2003 m. metinę ŠALFASS-gos narių registraciją. Komandų skaičius nepribotas. Jaunesnių klasių žaidėjams yra leidžiama žaisti ir vyresnėse klasėse, kiek laiko ir vietos aplinkybės leidžia. Mergaitėms yra leidžiama žaisti berniukų komandose, tačiau neatvirkščiai.

Preliminarinė komandų registracija privalo būti atlikta iki 2003 m. rugpjūčio 31 d. imtinai, šiuo adresu: Dr. Donatas Siliūnas, 5116 Illinois Ave., Lisle, IL 60532, USA. Tel. 630-852-3204. Fax: 630-852-4026. E-mail: dsiliunas@aol.com Website: www.lituanica.org. Po preliminarinės registracijos bus paskelbta galutinė varžybų programa ir kitos detalės.

Pilnesnę informaciją gauna ŠALFASS-gos klubai. ŠALFASS-gai nepriklausantieji vienetai prašomi kreiptis į dr. Donatą Siliūną.

ŠALFASS KREPŠINIO KOMITETAS
ŠALFASS CENTRO VALDYBA

SPORTAS

ČIKAGOS “LITUANICOS” FUTBOLININKAI - GERIAUSIŲJŲ TARPE

Nors “Lituanicos” futbolo vienuolikė ir nelaimėjo 2002-2003-jų m. “Metropolitan” lygos “major” divizijos pirmenybių, bet užimta antroji vieta yra vienas iš geriausiųjų pastutinių dešimties metų pasiekimų. Tik 1992-siais jai yra pavykę tapti šios divizijos čempione.

Po rudens rato atrodė, jog lietuviams bus galimybė šį retą laimėjimą pakartoti. Kuomet mūsų šaliai po 9 rungtynių rudens rate liko nugalėti ir surinko 23 taškus, daug kas galvojo, jog “Lituanicai” atiteks pirmosios vietos prizas. Tuomet lietuviai prieš likusias 9 komandas pirmavo 6 ar daugiau taškų.

Tačiau, kai prasidėjo pavasario rato susitikimai, lietuviai pradėjo be reikalo pralošinėti, ar atiduoti taškus po lygiosiomis sužaistų rungtynių. Pavasario rato laimikis žymiai kuklesnis - 11 taškų. Gerai, kad juos visą laiką persekiojusi “Eagles” vienuolikė irgi prarado nemažą taškų, tad iki pat pirmenybių pabaigos dar vis vedė lietuviai. Tik liepos mėn. 13 d., kuomet “Eagles” įveikė “Lightning” (arba kaip lenkai vadina “Blyskavika”) ekipa 2-0, jie gavo 3 taškus ir iškovojo pirmąją vietą. Beje, ši lenkų ekipa tokia pergale pasiekė jau 11-ji kartą. Jie yra laimėję ir visos Amerikos futbolo mėgėjų taurę. Tačiau šį kartą, jeigu ne abejotinos vertės teisėjavimas kai kuriose rungtynėse ir mūsų šios per didelis aplaidumas, jiems nebūtų progos švęsti pergalę.

Trečiąją vietą pirmenybėse su 32 taškais (“Eagles” surinko

35, o “Lituanica” -34) iškovojo “Sockers” ekipa. Toliau sekė: “Schwabens”, “Lightning”, “Vikings”, “Maroons”, “United Serbs”, “Green-White” ir “Kickers”. “Kickers” automatiškai turėjo atsisveikinti su “major” divizija, o “Green-White” sužaisti pereinamąsias rungtynes su I divizijos II vietos užėmėja. Kaip jos baigėsi, duomenų dar neturime. Kadangi I divizijoje pirmąsias dvi vietas iškovojo lenkų ekipos, tai rudens “major” divizijoje gali žaisti net 4 lenkų komandos. Žinoma, lenkų tik išlaikomos, nes pavyzdžiui “Lightning” žaidėjų daugumą sudaro ne lenkai, bet jų klubo samdomi žaidėjai iš Meksikos ar Pietų Amerikos. Panašiai yra ir “Schwabens” klubo komandose.

Kalbant apie samdymus, reikia pasakyti, jog lietuvių klubas to niekada nepraktikavo, nes neturi pinigų tai daryti. O dauguma “major” divizijoje žaidžiančių klubų samdymus daro, nes vien tik tokių, kurie žaistų iš meilės sportui ar savo tautiniams interesams, dabar jau mažai beliko. Lietuvis yra vienas iš nedaugelio tokių klubų, nors nežinia kaip ilgai tai pavyks išlaikyti, ypatingai, jeigu bus norima išlikti “major” divizijoje. “Lituanicos” klubui nesiseka rasti stambesnių rėmėjų, kurie sutiktų paremti tūkstantinėmis sumomis: daugumoje matome tik mažus aukotojus ir negausius šimtininkus.

Naują pirmenybių sezoną mūsų šaliai pradės rugpjūčio mėnesio paskutinį sekmadienį.

Edvardas Šulaitis

DIRVAI AUKOJO

P. Buchas, Oak Lawn, IL	137
S. Lazdinis, Cleveland, OH	104
P.Girnys, England	85
R.Dovydaitis, Dalton, PA	80
C.Šatkas, Kirtland, NY	50
V.Mažeika, Park Ridge, IL	50
Lith. American Republican League of IL.	50
I.Vilkas, Valnecia, CA	40
D.Adomaitis, Oak Lawn, IL ..	30
P.Cicėnas, Naperville, IL	30
J.Janus, Centerville, MA	30
B. Šimkus, Santa Monica, CA	30
A.Pintsch, W.Milford, NJ	30
D.Jaras, Chesterton, IN	26
F.Rėdikis, Woodhaven, NY ...	21
J.Šiaučiūnas, Cicero, IL	20
K.Narbutaitis, Mayfield, OH .	20
J.Stuogis, Cleveland, OH	14
B.Jasaitis, Chicago, IL	10
G.Taoras, Glastonbury,	10
A.Kazakaitis, Boston, MA	10
R.Svoba, Madison H., MI	10
R.Botyrius, Richland, MI	10
V.Brizgys, Chesterland, OH ..	10
A.Kisieliūnas, Sidney, OH	6
B. Vindašius, Palos Hills, IL	5
Memories of Lithuania, Waterbury, CT	5
V. Dovydaitis, Oceanside, CA	2

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

Lietuvių Dienos Clevelande Rugsėjo 27, 28 d. 2003 Lietuvių Meno Ansamblio DAINAVA Meno ir Rankdarbių MUGĖ Vaišės

Lietuvių Dienų Meno ir Rankdarbių MUGĖS dalyvių REGISTRACIJOS LAPAS

Sekmadienį, Rugsėjo 28d.
Dievo Motinos Parapijos Salėje

11:00 vr. iki 5:00 vv.
18022 Neff Road, Cleveland, Ohio

Vardas ir Pavardė _____
Adresas: _____

Telefonas : _____ Email: _____
Darbų apibūdinimas _____

10' x 10' vieta \$25.00, čekius rašyti: Lithuanian American Community iki rugsėjo 1 d.
Siųsti: Regina Idzelis
2129 Brandywine Dr
Richmond Heights, Ohio 44143

Papildomos informacijos telefonu: Teresė Kalvaitienė 440-466-4210
Regina Idzelienė 216-531-6546

LIETUVIŲ DIENAS RENGIA JAV LB CLEVELANDO APYLINKĖS VALDYBA

**LIETUVOS JAUNIAI
KREPŠININKAI - PASAULIO
VICEČEMPIONAI**

Edvardas Šulaitis

Lietuvos jaunieji krepšininkai (19 metų ir jaunesni) septintose pasaulio jaunių krepšinio pirmenybėse, kurios vyko liepos 10-20 d. Graikijoje iškovojo sidabro medalius. Lietuvos komanda, kurios eilėse buvo ir 4 JAV besimokantieji jaunuoliai, baigminėse rungtynėse turėjo pripažinti Australijos atstovų pranašumą, nežiūrint jog ankstesniame susitikime mūsiškiai juos buvo nugalėję.

Prieš patenkant į finalą pirmame etape lietuviai turėjo nusileisti Kroatijos, o antrame - JAV jauniešiams krepšininkams. Patekus į pirmenybių pusfinalius, ten Lietuvos atstovų laukė šeimininkų-Graikijos ekipa, kuri buvo įveikta 75-72. Čia buvo išseikvota nemaža jėgų ir jų pritrūko sekančios dienos finaliniame susitikime prieš australus. Taip pat, kaip atrodo, lietuviai finalinėse rungtynėse per daug savimi pasitikėjo, neskyrė dėmesio gynybai, todėl susitikimo rezultatas gana aukštas 92-126. Tokią pasekmę nelabai parodo profesionalai krepšininkai, ku-

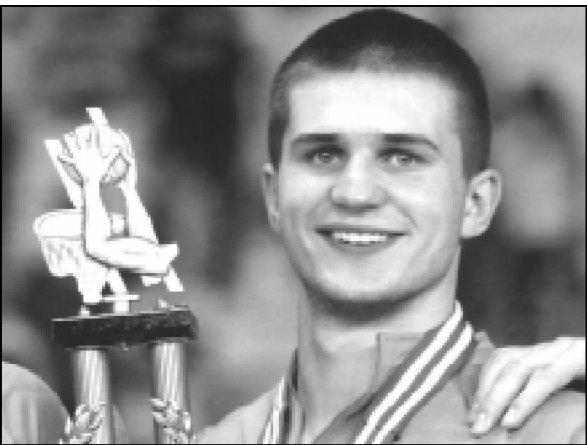
rie žaidžia ne 40, bet 48 minutes.

Lietuvių ekipa jau atsiliko dešimčia taškų pirmojo ketvirtio pabaigoje, o antrame ketvirtyje varžovai jau buvo įsigiję 21 taško persvarą. Kiek geriau mūšiškai kovojo trečiame ketvirtyje, kurį pralaimėjo tik 5 taškais (24-29), tačiau paskutinis ketvirtis vėl baigėsi gana stambia (26-16) australų pergale.

Australijos eilėse nesulaukomas buvo jų puolėjas Andrew Bogut, kuris sukaulė 35 taškus ir atkovojo 14 kamuolių. Šis jaunas vyras gavo "našybių žaidynių krepšininko pirmenybių pirmąjį penketuką surinkęs po 8 balsus. Kleiza laimėjo 23 taškus, o jam neblogai talkino Šaršas. Tačiau pagal įmestus taškus pirmavo lietuvis Kleiza (233) su 210 taškų.

Rungtynėse dėl trečios vietos kovojo buvusi čempionė Kroatija su Graikija. Laimėjo graikai 73-64 ir sugriebė bronzos medalius. Penktoje vietoje liko amerikiečiai, kurie 82-80 pasekme įveikė Porto Riko ekipą. Reikia pasakyti, jog JAV jaunieji tik viena vieta atsistojo aukščiau negu JAV garsūs krepšinio profesionalai, kurie pernai pasaulio vyrų pirmenybėse Indianapolyje buvo šešti. Septintą vietą iškovojo Slovakija, o Turkija, Venecuela ir Argentina buvo tolimesnių vietų dešimtuose užėmėjos. Paskutinėje 16-je vietoje Graikijoje buvo Irano ekipa.

Čia norisi paminėti ir kitus Lietuvos rinktinės žaidėjus, kurie mokosi Amerikoje. Be Kleizos, kuris šį rudenį pradės žaisti Missouri universiteto rinktinėje, čia rungtyniavo Artūras Jomantas, Marius Prekevičius, Paulius Joneliūnas. Beje, Amerikoje gyvena ir Lino Kleizos tėvai, o jis pats čia baigė gimnaziją ir buvo patekęs į visos Amerikos gimnazistų rinktinę. Šiam jaunuoliui yra žadama profesionalaus krepšininko karjera ir ji gali paaiškėti po pirmųjų metų universitete.

Linas Kleiza - geriausiųjų penketuke.

2003 m. pasaulio jaunių krepšinio vicečempionai - Lietuvos rinktinė!

IVAIRENYBÈS

Vilniuje jidiš kalbos studijos. Vilnius visą mėnesį buvo jidiš kalbos ir kultūros sostinė. Jau susiklostė tradicija čia rengti kasmetines Jidiš kalbos ir kultūros vasaros programas. Jų organizatoriai - Vilniaus jidiš institutas ir Vilniaus universitetas. Šiais metais programoje dalyvavo 60 studentų iš 12 Šiaurės ir Pietų Amerikos, Izraelio, Japonijos, Rytų ir Vakarų Europos šalių. Jiems dėstė garsiausi jidiš specialistai iš JAV, Argentinos ir Estijos. Nuo 1998 m. rengiamos Vilniaus jidiš kalbos ir kultūros vasaros programos susideda iš dviejų dalių - akademinės ir kultūrinės. Pastarosios tikslas - programos dalyvius supažindinti su jidiš paveldu Lietuvoje. Vasaros programos metu buvo

skaitomos paskaitos apie jidiš literatūrą, vyko teatro vaidinimai, koncertai, kuriuose kartu su Lietuvos atlikėjais pasirodė svečiai iš Izraelio ir Vokietijos, rodomi jidiš filmai.

Rusijos piliečiams - “viešbutis ant ratų”. Rusijos piliečiams, kuriems Lietuvos pasieniečiai neleidžia tranzitu vykti į Karaliaučių, Rusijos susisiekimo ministerija įrengė “viešbutį ant ratų”, praneša ITAR-TASS-ELTA. Baltarusijoje, prie Lietuvos sienos esančioje Gudagojaus geležinkelio stotyje, pastatyti du kupiniai vagonai, kur galės įsikurti keliaivai, išlaipinti pasienyje dėl neteisingai įformintų dokumentų. “Viešbutis ant ratų” jau priėmė pirmuosius 11 “gyventojų”.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SASKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

**Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
 teikianti jaukią atmosferą rūdiesio valandoje.
 Didelė aikštė automobiliams pastatyti.**